

Tam, kad sugrįžtų, reikėjo išeiti

Vytautas Landsbergis (v) su lietuvių delegacija Maskvoje 1989 m.

LRS nuotr.

Vilnius, spalio 29 d. (Balsas.lt) — Praėjus trejiems metams po „emigracijos“ į Europos Parlamentą, Vytautas Landsbergis vėl įsitvirtino dešimtuose tų politikų bei visuomenės veikėjų, kurie, apklausę duomenimis, geriausiai atstovauja Lietuvos gyventojų interesams, konstatuoja savaitraščio „Veidas“ apžvalgininkas Audrius Bačiulis.

Na, o rugsėjo mėnesį, kaip rodo „Lietuvos ryte“ paskelbti visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų bendrovės „Vilmorus“ duomenys, V. Landsbergis ne tik pakilo į septintą vietą, bet netgi aplenkė savo amžiną oponentą Algirdą Brazauską.

Tegu skirtumas tarp šių dviejų politikų vos viena dešimtoji procento, bet pats faktas itin įkalbingas. Pirmą kartą po bene penkiolikos, jei ne daugiau, metų pertraukos žmonių

akyse V. Landsbergis, ilgai buvęs viena pačių nemėgstamiausių šalies politikos asmenybių, ne tik susilygino su A. Brazausku, bet ir atsidūrė priekyje jo.

Žinoma, šį rezultatą galima vertinti ir atvirkščiai – kad tai ne V. Landsbergio populiarumas padidėjo, o A. Brazausko sumenko. Tačiau esmės tai nekeičia – europarlamentaras, neformalus konservatorių vadovas, Tėvynės sąjungos politikos komiteto pirmininkas vėl grįžo į Lietuvos politinę areną. Ir grįžo, ko gera, būdamas daug įtakingesnis figūra, nei buvo prieš trejetą metų. Nors išrinkimas į Europos Parlamentą, daugelio manymu, turėjo tapti jo politinė „garbės tremtė“.

Politiškuose kuluaruose netgi prasidėjo spėlionės: ar negali būti taip, kad V. Landsbergis vėl bandys

kandidatuoti į valstybės prezidento postą?

Kai 2003-iaisiais Lietuva pradėjo ruošti pirmiesiems rinkimams į Europos Parlamentą, niekam nekilo abejonių, ką konservatoriai įrašys pirmuoju savo sąrašo numeriu. Ne tik todėl, kad V. Landsbergis Vakaruose yra vienas pačių žinomiausių ir įtakingiausių Lietuvos politikų greta Valcav Havel ir Lech Wałęsa – vienas Vidurio ir Rytų Europos išsivadavimo iš komunizmo simbolių.

Daugelis konservatorių vadovybės narių neslėpė, jog yra pasirengę padaryti viską, kad V. Landsbergis pagaliau pasitrauktų iš aktyviosios politikos, atverdamas kelią jaunimui ir su tuo tuomet sietam partijos atsinaujinimui.

Juolab šis pasitraukimas, kurio tam tikra dalis konservatorių vadovybės laukė dar nuo 2002 metų, vis labiau vėlavo. O įsitikinimas, kad būtent tas neigiamas V. Landsbergio įvaizdis, kuris įkandin jo driekėsi nuo pat 1992-ųjų, trukdo Tėvynės sąjungai laimėti Seimo rinkimus, tik didėjo.

Štai tada ir gimė mintis, kad reikia žūtbūt išstumti „tatą“ į Europos Parlamentą, kuriame jis ir veikti ką turėsias, ir Lietuvoje nebeliksiąs. Per europarlamentarų rinkimų kampaniją konservatoriai buvo paskelbę netgi tokį neoficialų šūkį rinkėjams: „Nenorite V. Landsbergio Lietuvoje – išsiųskite jį Briuselį“. Juo labiau kad ir tuo metu rengtos apklausos rodė, jog Tėvynės sąjungos vadovas turi puikių šansų tapti europarlamentu, ką vėliau patvirtino ir rinkėjai. Sąrašas su V. Landsbergiu priešakyje surinko bemaž

Nukelta į 6 psl.

Vatikanas paskelbė palaimintaisiais beveik 500 žmonių

Roma, spalio 29 d. („Interfax“/BNS) — Vatikanas sekmadienį surengė masiškiausią savo istorijoje beatifikacijos — paskutinio žingsnio prieš paskelbimą šventaisiais — ceremoniją.

Šv. Petro aikštėje susirinkus keliasdešimčiai tūkstančių piligrimų, palaimintaisiais buvo paskelbti 498 žmonės, žuvę nuo respublikonų rankų prieš pat Pilietinį karą Ispanijoje ir per jį 1936-1939 metais.

Visi jie, išskyrus septynis pasauliečius, buvo Katalikų Bažnyčios Ispanijoje dvasininkai ir tapo respublikonų „religinių persekiojimų aukomis“.

Beatifikacija (paskelbimas palaimintaisiais) Katalikų Bažnyčioje yra pirmasis kanonizacijos (paskelbimo šventaisiais) laiptelis.

Tarp 498 žmonių, sekmadienį paskelbtų palaimintaisiais, yra du vyskupai, 24 dvasininkai, 462 vienuoliai ir vienuolės, taip pat 10 pasauliečių.

Iš viso respublikonų nužudytų 1931-1939 metais dvasininkų ir artimų Bažnyčiai žmonių skaičius siekia 7,000.

Mišiose Šv. Petro aikštėje dalyvavo beveik visi Ispanijos vyskupai, taip pat keliasdešimt tūkstančių maldininkų.

Nukelta į 7 psl.

PERIODICALS

Šiame numeryje:

- Sveikatos klausimais. Sąnarių ligos paūmėja rudenį. Patarimai (p. 2)
- Lydi šventadienis (p. 3)
- Žurnalistika ir žurnalistų pareigos (p. 4, 8)
- Jurgos koncertui Čikagoje pasibaigus (p. 5)
- Lietuvos savaitė (p. 6)
- Indija prieš 20 metų (21) (p. 9)
- Mes kalbame lietuviškai (p. 10)
- Penktadienis Jaunimo centre (p. 10)
- Karijų lietuviai buvo atvykę į Lietuvą (p. 11)

Valiutų santykis

1 USD — 2.40 LT
1 EUR — 3.45 LT

V. Ušackas Londone išrėžė pamokslą britų politikui

David Cameron.

Londonas, spalio 29 d. (BNS) — Lietuvos ambasadorius Didžiojoje Britanijoje Vygaudas Ušackas išrėžė pamokslą britų opozicijos vadovui David Cameron dėl šio pokšto apie

„vienakojės lietuvių lesbietės“.

„Dėl lietuvių gyvenančių, dirbančių ir studijuojančių D. Britanijoje, taip pat dėl stiprios ir besivystančios draugystės tarp mūsų šalių, aš būčiau dėkingas už operatyvų atsakymą, paaiškinantį jūsų pastebėjimus. Tai būtų nepaprastai naudinga, siekiant suprasti, ką turėjote mintyse savo aliuizija į 'lietuves' ir kaip tai susiję su Menų taryba ar kita institucija, remiančia meninę veiklą“, — rašoma ambasadoriaus laiške britų politikui.

Lietuvos ambasadorius pabrėžia, jog britų politiko ironija Lietuvoje sukėlė didelį pasipiktinimą.

Anot jo, britų opozicijos vadovo atsakymas suteiktų galimybę tinkamai informuoti lietuvius, gyvenančius Jungtinėje Karalystėje ar savo šalyje, apie tokio pokšto priežastis.

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-29-07

S50 P1 051508 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

*****ORIGIN MIXED ADC 604

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Sąnarių ligos paūmėja rudenį

Atėjo brandžiausias metų laikas – ruduo. Akį džiugina įvairiomis spalvomis nuspalvinti medžių lapai, ūkanoti rytai ir voratinkliai, nutvieksti saulės. Bet ne visos rudens dienos tokios gražios, prasideda rudeniniai lietūs, ir tada drėgmė smelkiasi į kūną iki pačių sąnarių.

Rudens darganos lemia peršalimo ligų ir virusinių infekcijų antplūdį bei daugelio lėtinių ligų paūmėjimą. Ypač tokių orą jaučia žmonės, sergantys sąnarių uždegimais ar kitomis lėtinėmis reumatinėmis ligomis.

Reumatinės ligos vargina daugelį. Sergančių jomis yra kas trečioje šeimoje. Jos neaplenkia nei jaunų, nei pagyvenusių, nei moterų, nei vyrų. Dėl sąnarių ligų sukeliamo nuolatinio skausmo blogėja gyvenimo kokybė, apima depresija. Reumatinės ligos gali sukelti ne tik laikiną, bet ir nuolatinį nedarbingumą – invalidumą.

Dažniausiai sergama distrofinėmis-degeneracinėmis sąnarių ligomis – osteochondroze, osteoartritu. Dažnai pasireiškia ir minkštųjų aplink sąnarį esančių audinių ligos.

Trumpai apie ligas

Osteochondrozė – tai degeneracinė tarpslankstelių stuburo diskų liga. Osteochondrozė yra artrozė, kuri pažeidžia stuburą, o tiksliau – tarpslankstelinį diską (kremzlės pagalvėlės, skiriančias vieną stuburo slankstelių nuo kito). Žmogui sensant, veikiant kitiems veiksniams, kremzlės susidėvėjimas ima vykti greičiau nei naujos kremzlės susidarymas – diskų elastingumas mažėja, jie plokštėja, tarpai tarp slankstelių mažėja. Dažnai susiformuoja slankstelių kaulinės išaugos, vadinamos osteofitais, vystosi aplinkinių sričių uždegimas, atsiranda skausmas.

Osteoartrito (dar vadinama „druskų nusėdimo liga“) dažniau pažeidžia stambiusius (klubų, kelių, čiurnų), kartais paliečia ir smulkiuosius, ypač plaštakų, sąnarius. Ja sergant taip pat susidėvi kremzlinis audinys, susidaro kaulų išaugos – osteofitai. Sąnariai tampa skausmingi, skausmas suintensyvėja antroje dienos pusėje, ilgiau pavaikščiojus, pavargus. Osteoartrito būdingas „startinio“ pobūdžio skausmas, kai, ilgiau pasėdėjus ir atsistojus eiti, pirmi žingsniai būna skausmingi.

Reumatinis artritas yra sisteminis jungiamojo audinio uždegimas. Sąnarių pažeidimas pasireiškia simetriniu lėtiniu progresuojančiu eroziniu daugelio sąnarių uždegimu – poliartritu. Ypač būdingas smulkiųjų riešo sąnarių uždegimas. Liga labiausiai pažeidžia ne tik sąnarius, bet ir širdį, plaučius, akis. Sergant reumatininiu artritu sąnariai patinsta, juos skauda judinant ir čiupiant, jie gali būti karšti ar net paraudę. Sąnarių skausmai ilgalaikiai, lėtiniai skundžiasi valandomis trunkančiu rytiniu sąnarių sustingimu. Vystosi aplinkinių audinių atrofija. Ilgainiui sąnariai deformuojasi, praranda lankstumą ir stabilumą.

Bet kuriai minėtajai ligai paūmėjus, žmogų vargina bendri negalavimai:

- raumenų skausmai,
- karščiavimas,
- silpnumas ir specifiniai simptomai:
- sąnario uždegimas, pasireiškiantis stipriu skausmu fizinio krūvio bei ramybės metu,
- sąnario patinimas,
- sąnario sustingimas.

Ligos paūmėjimo pradžioje, esant uždegimui, reikia stengtis jį sumažinti – lokaliai naudoti gelius, kurių veikliosios medžiagos – nesteroidiniai vaistai nuo uždegimo. Gelis greitai rezorbuojasi pro odą, slopindamas uždegimą. Patepus preparato, sumažėja skausmas, pasireiškiantis ramybės bei judesių metu, sąnarių stingingis ir pabrūkimas, padidėja sąnarių judrumas.

Prasidėjus antriniam uždegimui, skiriama nesteroidinių vaistų nuo uždegimo.

Trumpa atmintinė sergantiems sąnarių ligomis:

- Neperšalkite, stenkitės, kad kojos visuomet būtų šiltai apautos; saugokite ir rankas – mūvėkite pirštines, kai tik prasideda rudens

šaltis, anot gydytojo pulmonologo, mūsų kvėpavimo takų ligas dar labiau suaktyvina: „Žmogus mano, kad technika išspręs visas problemas, bet tinginiui technika nepadės. Padės tik fizinis krūvis, buvimas gamtoje, nes žmogus yra gamtos kūrinys“.

S. Urbonavičius sako, kad šildymo sezono pradžioje kvėpavimo takų uždegimai paūmėja visiems chroniškomis ligomis sergantiems žmonėms ir naujai susirgusiems. Gydytojas tvirtina, kad prasidėjus šildymo sezonui susergame dėl adaptacijos trūkumo: „Namuose būna labai šilta ir į lauką žmonės išeina nepakankamai šiltai apsirengę, Nukelta į 9 psl.

Ne tik sąnarių ligomis sergantiems tinkama avalynė yra būtina.

darganos.

- Reguliokite savo svorį. Antsvoris papildomai apkrauna stuburą ir sąnarius.

- Mažiau valgykite druskos ir acto, galite periodiškai valyti organizmą.

- Valgykite sveiką maistą, daugiau vaisių, daržovių, produktų su imbieru.

- Papildomai vartokite gliukozamino preparatų. Sergant sąnarių ligomis jo poreikis ypač padidėja. Gliukozaminas skatina sąnario atsinaujinimo procesą.

- Šiluma ant skaudamų vietų numalšina skausmą, atpalaiduoja raumenis, pagerina kraujotaką. Šilumos kompresai ypač naudingi prieš mankštą. Lengviausias būdas – 15 minučių trukmės šiltas dušas ar vonia. Kiti būdai – karšti kompresai, šildytuvai. Nedarykite šilumos procedūrų, jei dėl kokių nors priežasčių sumažėjęs odos jautrumas.

- Pajutę pirmuosius sąnarių skausmus, galite ant jų uždėti kopūsto ar varnalėšos lapų – jie mažina uždegimą ir malšina skausmą.

- Pasirinkite tinkamą avalynę. Stenkitės išlaikyti taisyklą: laikysena.

- Laiku gydykite angina bei kitas infekcines ligas, kurių galimos komplikacijos – sąnarių ligos.

- Pasitarę su gydytoju ar kineziterapeutu, pradėkite reguliariai mankštintis. Tinka nugaros raumenis stiprinantys pratimai, plaukiojimas, atsipalaidavimo pratimai. Kiekvieną dieną stenkitės judinti stuburą maksimalia įmanoma amplitude, tačiau darykite tai lėtais judesiais, venkite staigių judesių, nesulaikykite kvėpavimo, stenkitės išlaikyti pusiausvyrą.

- Jei po mankštos atsirado nau-

jas skausmas, trunkantis ilgiau nei 2 valandas, vadinasi, persistengėte. Jei tas skausmas išlieka keletą dienų, kreipkitės į gydytoją.

- Jei dirbate, darykite atsipalaidavimo ir mankštos pertraukėles.

Parengė vaistininkė
Jūratė Židonienė

Konsultavo Kauno II klinikinės ligoninės gydytoja Egidija Paurienė

www.sveikaszmogus.lt

DRAUGAS (USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to
Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirmą klasę: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)
Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu
Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV
Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu
Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$70.00

Vyriausiosios redaktorės – Dalia Cidzikaite
redakcija@draugas.org
Kultūrinio šėštadienio priedo redaktorė –
Aldona Žemaitytė
aldaze@gmail.com
Moderatoriai – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El-paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Gydytojo patarimai žmonių kalba: kaip neperšalti

Atėjo ruduo, prasidėjo šildymo sezonas, oras namuose užkaito kaip Afrikoje, o lauke lyja, sninga arba pučia vėjas. Sukaitusiais skruostais išbėgame į gatvę ir pradedame „che che cho cho – kosėti“, – kaip sako gydytojas pulmonologas (kvėpavimo takų ligų specialistas) Stanislovas Urbonavičius. Gydytojas lengvai ir suprantamai, paprasta žmonių kalba, be jokių rinitų ir bronchitų, paaiškina, kaip pasitikti žiemą, kad nosis nevarvėtų ir gerklė neperšėtų.

Vėdinkite ir drėkinkite kambarius

„Dabar visi pradeda dėtis plas-

tikinius langus. Tokie langai yra gerai, jei namuose yra gera ventiliacija. Dabar rekomenduojama šoninė ventiliacija yra kur kas geriau, nei apskritai jokios ventiliacijos arba tokia, kaip būdavo seniau“, – sako gydytojas.

Šildymo sezonu sveikatai labai kenkia sausas oras. Jei namuose centrinis šildymas ir oro nedrėkinate – gadinate savo kvėpavimo takus. Kambarįje turi būti drėgmės, kad neišdžiūtų gleivinė: „Jei sloguojate – kvėpuojate per burną, o oras kambarįje sausas, todėl pradeda skaudėti gerklę. Drėkinti kambarį galite specialiais drėkintuvais.“

Populiarūs patalpų kondicionie-

riai, anot gydytojo pulmonologo, mūsų kvėpavimo takų ligas dar labiau suaktyvina: „Žmogus mano, kad technika išspręs visas problemas, bet tinginiui technika nepadės. Padės tik fizinis krūvis, buvimas gamtoje, nes žmogus yra gamtos kūrinys“.

S. Urbonavičius sako, kad šildymo sezono pradžioje kvėpavimo takų uždegimai paūmėja visiems chroniškomis ligomis sergantiems žmonėms ir naujai susirgusiems. Gydytojas tvirtina, kad prasidėjus šildymo sezonui susergame dėl adaptacijos trūkumo: „Namuose būna labai šilta ir į lauką žmonės išeina nepakankamai šiltai apsirengę, Nukelta į 9 psl.

LYDI ŠVENTADIENIS

XXX Eilinė savaitė

Kai kuriems žmonėms, kurie pasitikiėjo savo teisumu, o kitus niekino, Jėzus pasakė palyginimą: „Du žmonės atėjo į šventyklą melstis. Vienas buvo fariziejus, o kitas muitininkas. Fariziejus atsistojo taip sau vienas meldėsi: 'Dėkoju tau, Dieve, kad nesu toks, kaip kiti žmonės – plėšikai, sukčiai, svetimautojai – arba kaip šis va mutininkas. Aš pasninkauju du kartus per savaitę, atiduodu dešimtinę iš visko, ką įsigyju'. O muitininkas stovėjo atokiai ir nedrįso nė akių pakelti į dangų, tik mušėsi į krūtinę, maldaudamas: 'Dieve, būk gailestingas man nusidėjėliui!' Sakau jums: šitas nuėjo į namus nuteisintas, ne anas. Kiekvienas, kuris save aukština, bus pažemintas, o kuris save žemina, bus išaukštintas. (C – Sekmadienio Evangelija pagal Luką 18, 9-14)

Maldos staigmenos (Mons. Adolfo Grušo pamąstymas)

Ko gero, klausantis Jėzaus pasakojimo apie muitininko ir fariziejaus maldą, norisi apie jį galvoti kuo mažiau, nes akivaizdu, jog Išganytojas kalba apie dabartinius šio palyginimo klausytojus ir laukia, kad mes sugebėtume padaryti reikiamas išvadas apie tai, kaip meldžiamės ir ko mūsų malda yra verta. Tad vėčiau jau nerizikuoti. Mes gal ir galėtume taip pasielgti, jei evangelistas Lukas nebūtų mums įteikęs šio pasakojimo, tarsi registruoto laiško, su pranešimu apie įteikimą, ant kurio aiškiai užrašytas mūsų adresas: „Kai kuriems žmonėms, kurie pasitiki savo teisumu, o kitus niekina“. Tad ieškome Šventojo Rašto specialistų, kurie patikintų mus, jog šis palyginimas skirtas ne mums, o visų laikų fariziejams, ir dėl to turėtų teisintis tik jie. Tai, kad laiškas pateko į mūsų rankas, tėra apmaudi pašto klaida! Tačiau kas iš mūsų galėtų užtikrinti, kad jo gyslose neteka bent lašelis to biblinio fariziejaus kraujo? Kažin, ar visada, stoję Dievo akivaizdon, esame laisvi nuo tuštybės, pagyrūniškumo ir perdėto susirūpinimo savimi? Reikia tik truputėlio drąsos atskleisti šį mums skirtą laišką ir pamėginti jį įsiskaityti.

„Du žmonės atėjo į šventyklą melstis...“ Fariziejus, pagal bendrą visų tikinčiųjų nuomonę, yra ištikimas pačių smulkiausių teisinių ir religinių nurodymų vykdytojas, tačiau jo maldai visai laik kažko trūksta. Jis ne tiek meldžiasi, kiek pasakoja. Visų pirma išdėstęs Dievui savo gerus darbus, jis tuojau pat pradeda su smulkmenomis vardinti kitų žmonių blogybes. Jam neužtenka matyti maldo-

je Viešpatį. Jam reikalingi ir kiti žmonės, tačiau tik tam, kad pats galėtų jaustis teisus, geresnis, aukštesnis. Kiek vietos skirta Dievui šiame tuštybės ir pasitenkinimo savimi religingume? Fariziejui reikia Dievo, tačiau tik tam, kad jis turėtų prieš ką pasigirti savo dorybėmis. Net galima įtarti, kad pačias dorybes jis visų pirmaisia vertina tik tiek, kiek jos gali tapti pretekstu tuštybei.

Fariziejus viduje yra pilnas savi-meilės, todėl niekaip negali rasti savo širdyje vietos nusizėminimui, tad ten nėra vietos ir Dievo malonei. Tuo tarpu muitininkas, nusidėjėlis, iškart randa vietą maldai. Jis pasineria į savo nevertumą, panašiai kaip fariziejus ropščiasi į savo įsivaizduojamas aukštybes. Muitininkas susigūžia savo menkume. Jam net nereikia smulkiai išpažinti savo nusikaltimų. Tai už jį jau padarė fariziejus. Muitininkas tik apibendrina viską, vadindamas save nusidėjėliu ir padaro reikalingas išvadas: „Dieve, būk gailestingas man, nusidėjėliui!“

Fariziejus išvardino nuodėmes, o muitininkas padarė atgailą. Du žmonės atėjo į šventyklą melstis, tačiau meldėsi tik vienas, o kitas vaidino gerą žmogų. Kad viską gerai suprastume, reikėtų palaukti jų prie išėjimo. Fariziejus išėina pasipūtęs ir patenkintas savimi, muitininkas yra toks pat, koks jis atrodė ir maldoje. Jo akys nuleistos žemyn, bet jis pats atrodo pakylėtas dvasioje. Jis yra nuteisintas. Iš tiesų malda gali atnešti daug netikėtumų.

Pagal „Vatikano radiją“ parengė
N. Šmerauskas

Kalašnikovų premjera

PETRAS KATINAS

Maskvoje išdidžiai buvo paminėtas garsiojo sovietinio kalašnikovo (kalašnikov) automato, kurį ypač mėgsta viso pasaulio teroristai, visokios raudonosios brigados bei armijos, 60-mečio jubiliejus. Jo kūrėjas Michail Kalašnikov pristatė pirmąjį serijinį šio automato paritetą. Ta proga „Rosoboroneksport“, užsiimantis sunkių ginklų prekyba užsienyje, oficialiai įsteigė asmeninį Kalašnikov standartą, kuris bus saugomas garbingoje vietoje Sovietinės armijos muziejuje.

Iš tiesų, šis automatas labai populiarus ir yra naudojamas net 108 pasaulio armijų ginkluotėje. Jo atvaizdas pavaizduotas net kai kurių, ypač Afrikos, valstybių herbuose. Ypač tų, kurios SSRS laikais buvo skelbiamos „pažangiomis“. Pavyzdžiui, Zimbabvėje iki šiol daugelis vaikų turi Kalašo vardą. Teigiama, kad šiuo metu pasaulyje pasklido daugiau kaip 100 milijonų kalašnikovų. Todėl Maskva ėmė kelti triukšmą, teigdamą, kad 90 proc. visų šių automatų, pasklidusių po pasaulį, yra „neteisetai“ pagaminti įvairiose šalyse. Paprastai kalbant – „netikros kortos“. Teigiama, kad tokiu būdu per metus pagaminama apie milijoną tokių automatų ir už tai jų gamintojai uždirba mažiausiai 200 milijonų dolerių. Aišku, nieko už tai nemokėdami Rusijai.

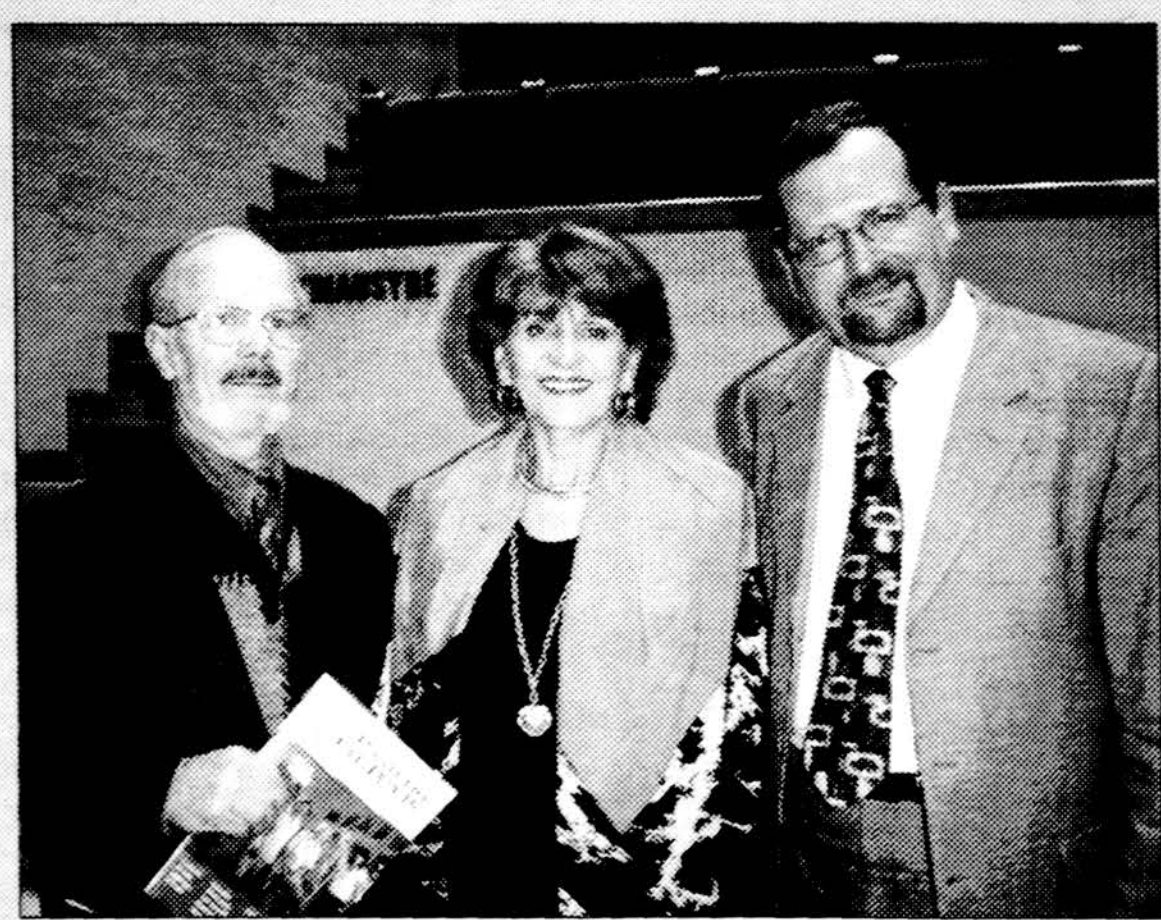
Dabar Rusijoje kalašnikovus gamina kompanija „Ižmaš“ (Iževsk mašinų gamykla), turinti teisę šiais ginklais prekiauti pasaulio ginklų rinkoje. Tačiau skųstis, kad kalašnikovus gaminantys ir parduodantys nemoka Rusijai jokių pinigų, nederėtų. Pirmiausia todėl, kad niekas kitas, o pati Sovietų Sąjunga aštuoniolikai valstybių padėjo šių ginklų gamyboje. Pastatė jų gamybos fabrikus, tiekė medžiagas. Aišku, jas statė savo satelitais vadintose „liaudies demokratijos“ šalyse bei kitose Kremliaus politiką vykdančiose valstybėse, joms rengiant „kovotojus prieš Amerikos imperializmą“.

Tačiau dabar Kremlius ėmė jas kaltinti, kad šios beveik visos nutrūkusios nuo Maskvos ir komunizmo pavardžio be jokių licencijų ir patentų toliau gamina kalašnikovus. Suskaičiuota, kad dabar tuo užsiima 35 firmos, palaikomos savo vyriausybių. Kaip jau įprasta, Maskva apkaltino ir Jungtines Valstijas, kad jos kartu su Bulgarijos firma „Arsenal“ pateikia savo produkciją net tarptautinėse ginklų parodose, o amerikiečiai kalašnikovais ginkluoja Afganistano ir Irako armijas. Bet juk šias šalis rušiais automatais tiesiog užvertė Sovietų Sąjunga. Ir ne tik jas. Pakanka pažvelgti į palestiniečių „Hamas“ teroristinės organizacijos smogikus. Palestinoje išaugo ištisos kartos, kurios nieko daugiau nemoka, tik pyškinti iš kalašnikovų.

Na, o dabar Maskva susirado bene didžiausią rusiškų automatų gerbėją ir mylėtoją, sukvalifijusį marksistą-leninietį, pasirengusį sukelti „pasaulinę revoliuciją“ ne tik Pietų Amerikoje, bet ir sunaikinti JAV – Venesuelos prezidentą Hugo Chavez. Pastarasis už didžiulę sumą jau nupirko per 100 tūkstančių „kalašnikovų“, o Rusija jau stato jų fabriką Venesueloje. Pats Chavez, tapęs geriausiu Rusijos prezidento Vladimir Putin bičiuliu, asmeniškai įteikia kalašnikovus kareiviams, sakydamas: „Kareivi atminti! Tavo rankose – geriausias pasaulio ginklas!“ Idomiausia tai, kad minint kalašnikovo automatų 60-mečio jubiliejų, rusų ginkluotės gamintojai ir eksportuotojai kreipėsi į Jungtinių Tautų Organizaciją, ragindami uždrausti „neteisetą“ lengvųjų ginklų gamybą.

Ką ten kalašnikovai. Nuo naftos ir dujų dolerių besipučianti Rusija vėl ginkluojasi iki dantų. Ir to net nebando slėpti. Štai Rusijos karinių jūrų pajėgų vadas jau paskelbė, kad artimiausiu metu Rusija savo karo laivus laikys ir Viduržemio jūroje. Tiesa, rusų admirolai nepažymėjo, kur bus tos laivų bazės. Na, o naujų raketų kompleksų bandymai vyksta tiesiog konvejeriniu būdu. Pastarosiomis dienomis Gynybos ministerijos Astrachanės srityje esančiame poligone sėkmingai išbandytas „amžiaus ginklas“ – zenitinė-raketinė sistema S-400 „Triumf“. Kaip pareiškė Rusijos karinių oro pajėgų vado pavaduotojas pulkininkas Aleksandr Drobyševski, artimiausiomis savaitėmis ši sistema stos į „kovinę sargybą“ Maskvos srityje. Rusijos generolai reklamuoja, kad ši nauja raketinė „Triumf“ sistema toli pralenkia iki šiol naudojamą S-300 raketinę sistemą. „Kompleksas gali darbuotis artimajame kosmose ir visiškai vykdyti gynybą nuo visų be išimties priešų raketų“, – pareiškė Specialiosios paskirties kariuomenės vadas generolas Jurij Solovjov. Komplekso raketos, anot generolo, gali visiškai sunaikinti visus taikinius, skriejančius iki 3,000 metrų per sekundę daugiau kaip 80 kilometrų aukštyje.

Bet nepaisant pagyrų savo „geriausiems pasaulyje“ ginklams ir raketoms, Rusijos generolai ėmė gąsdinti savo tautiečius, kad NATO, o ypač Baltijos šalys, jeigu ne šiandien, tai rytoj užpuls Rusiją. Atplėš nuo jos Karaliaučius, Kareliją, Kaspijos jūros pajūrį ir net puls Maskvą. Taip rengiama dirva dar didesniai visuomenės mulkinimui ir diržų suveržimui.

Mažosios Lietuvos tarybos pirmininkas Vytautas Šilas, Seimo ir PLB komisijos narė Angelė Nelsienė iš JAV ir posėdžio, skirto Mažosios Lietuvos genocidui paminėti pranešėjas Darius Furmonavičius iš D. Britanijos.
A. Škiudaitės nuotr.

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
www.draugas.org

Žurnalistika ir žurnalistų pareigos

RIMVYDAS VALATKA

Esu žurnalistas, bet nesu spaudos kritikas. Nors yra sakoma, kad Lietuvoje yra maždaug 3 mln. krepšinio ekspertų, bet teisingiau būtų sakyti, jog Lietuvoje yra 3 mln. spaudos ekspertų. Kiekvienas lietuvis žino, kaip turi būti rašoma, kas turi būti dedama į pirmą ir paskutinį puslapį, ir net, kiek aš suprantu, kiekvienas lietuvis gali pakeisti Jono Jablonskio nustatytą svetimvardžių rašymo tvarką, nors jis 1928 metais tai labai tiksliai ir kruopščiai išguldė. Šiandien mes vis dar kartais atrandam iš naujo dviratį.

Bent 50 žmonių Lietuvoje, jeigu jie būtų pakviesti čia vietoj manęs, jus būtų pralinksminę kur kas labiau. Jie puikiai jums išaiškintų, kad didžiausias Lietuvos blogis yra spauda. Jeigu nebūtų spaudos, Lietuvoje viskas būtų gerai: pieno upės tekėtų, aukso krantai būtų, žmonės neemigruotų. Bent 4-5 žmonės Lietuvoje pragyvena, ir labai neblogai pragyvena, už tai, kad kritikuoja mane asmeniškai ir „Lietuvos rytą“. Man nepavyks jūsų šitaip suintriguoti.

Esu šioje profesijoje, todėl galėsiu kalbėti tik iš vidaus. Pakankamai gerbiu šią profesiją, kad galėčiau prastai atsilipti net apie prastiausius savo kolegas. O liudyti prieš save? Ne tik Amerikos, bet ir Lietuvos teisė leidžia tylėti, kad kiekvienas žodis nebūtų panaudotas prieš jus pačius. Beje, šią taisyklę reikia prisiminti visados, susiduriant su spauda.

Jeigu jūs pasakysite tik 3 žodžių ilgio sakinį, jūsų teksto nebus įmanoma iškraipyti net pačiam išsilusiausiam žurnalistui. Bet jeigu jūs lipdote sakinį, kuriame yra penki šalutiniai sakiniai, be abejo, tiek ilgai jūsų cituoti negalės.

Ar tai reiškia, kad man viskas Lietuvos spaudoje, televizijoje, radijuje ir internete patinka? Be jokios abejonės, ne, man daug kas nepatinka. Kas labiausiai? Pasitaikantis neprofesionalumas. Nepatinka nuobodūs tekstai, prasti pavadinimai, nepatinka, kad žurnalistas ne iki galo ištyrė reikalą. Bet, kaip jau sakiau, tokiu atveju vis tiek žurnalistas neturėtų blogai kalbėti apie kitus žurnalistus. Galėčiau pasakyti tokį kalambūrą: laikraščiai yra leidžiami ne kitiems laikraščiams ir redaktoriams, o skaitytojams, o skaitytojams yra visiškai neįdomu, ką vienas redaktorius mano apie kitą redaktorių.

Nė vienas gydytojas viešai niekada nepasakys, kad kitas gydytojas, kuris konsultavo pacientą, yra nevykęs, prastas gydytojas, net jeigu pakeis diagnozę, jis sakys, kad kolega padėjo jam prieiti prie išvados, kurios jis priėjo. Lygiai taip pat kaip advokatas niekada nesakys, kad šitas jo kolega yra blogas. Kirsti šaką, ant kurios sėdi, yra baisiai neprotinga. Jeigu tokių yra, jie elgiasi nelabai toliaregiškai.

Bet Lietuvoje tai yra masinis reiškinys. Kiekvienas naujas portalas ar laikraštis dažniausiai pradeda savo komentarus ar vedamuosius nuo to, kad, pavyzdžiui, „Lietuvos rytas“ yra

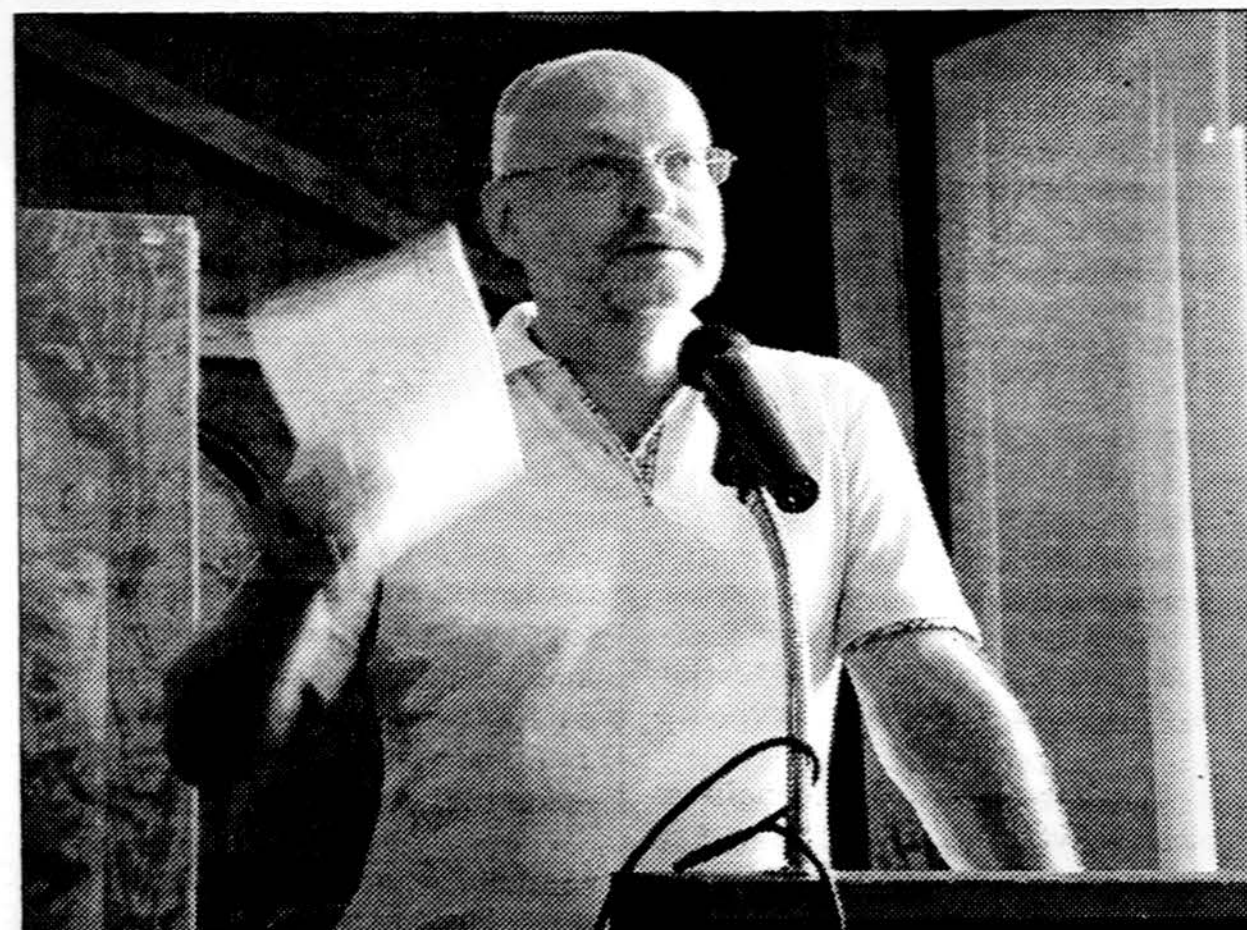
blogas, visi kiti laikraščiai taip pat blogi, o jie jau bus patys geriausi, doriausi. Keista, bet dažnai atsitinka, kad po metų kitų šitaip kalbėjusieji arba pranyksta iš rinkos, arba juos žmonės skaito ir vartoja taip retai, kad jie patenka į visišką užribį.

Koks yra mano požiūris ir santykis su žurnalistika, kad ir kokia bloga ji būtų? Kaip jau sakiau, laikraščiai leidžiami skaitytojams, o ne kitiems laikraščiams.

Laikausi tokio principo, kuris, jeigu neklystu, buvo išrašytas dešimtyje Boston žurnalistų taisyklių Amerikoje maždaug prieš 100 metų. Jos kabo „Lietuvos ryto“ redakcijos kavinėje. Tikra žurnalistika bijo dviejų dalykų: ji bijo Dievo ir žmonių teismo, ne atskirų individų, bet visuomenės kaip tokios. Aš priimu tai, laikausi šitokios etikos, kad ir ką apie mane galvotų ir rašytų manęs nemėgstantieji.

Taigi kaip aš suprantu žurnalistą pareigą? Daugelis iš inercijos vis dar sako, kad žurnalistų pareiga yra informuoti visuomenę. Plačiau prasme taip, bet atskirais atvejais šitaip formuluoti jau būtų truputį senamadiška. Šiuo metu esu vienas iš „Lietuvos ryto“ redaktorių, bet popieriniame laikraštyje dirbantis labai nedaug, mano pagrindinės pareigos yra internetinės laikraščio versijos vyr. redaktorių. Dirbdamas internete tu gali sakyti, kad iš tiesų informuoji visuomenę. Kodėl aš taip galiu sakyti? Nes mes į internetą dedame absoliučiai viską ir be jokios cenzūros, labai dažnai net be redaktoriaus įsikišimo, nes svarbiausia yra aplenkti varžovus, čia kiekviena sekundė yra be galo svarbi. Todėl visos naujienų agentūrų informacijos yra dedamos, nededama tik tokiu atveju, jeigu mūsų žurnalistas anksčiau apie tą patį parašė ir tai jau buvo įdėta. Dedame visus atsilipti-

nerimto požiūrio į visuomenės pasitikėjimą. Jis prieš 60 metų pareiškė, kad keli leidėjai rūpinasi tik savo pelnu, o ne tuo, kaip patenkinti visuomenės poreikius. Teisininkas Jerome Baron knygoje „Freedom of Repress for Whom“ ne taip seniai, prieš 34 metus, įrodinėjo, kad visuomenės informavimo priemonės nepaiso žmonių interesų, nes žurnalistai yra arogantiški ir išskiria save iš juos supančios aplinkos.

„Lietuvos ryto“ internetinės svetainės vyr. redaktorius Rimvydas Valatka. Daivos Litvinskaitės nuotr.

Kaip aš įsivaizduoju žurnalistinę pareigą? Kaip aš ją suprantu ir taikau? Keičiantis technologijoms tezė, jog žurnalistas privalo informuoti visuomenę, ne visais atvejais bus teisinga. Daug kam tokia mano išvada turėtų būti šiek tiek šokiruojanti, ypač tiems kurie labiau domisi tais dalykais ar kurie yra pripratę prie XIX-XX a. rimto laikraščio koncepcijos. Tradicinės demokratijos šalyse tokių laikraščių dar esama, o naujos

informuoti skaitytoją, šiandien tinka tik internetiniams puslapiams. Bet net ir internetiniai puslapiai neapsiriboja tik naujienomis. Jie iš esmės taip pat tuos pačius priedus sukelia įvairias rubrikas ir žmogus vienoje vietoje gali rasti viską: nuo informacijos apie tai, kas vyko, komentarų ir net siužetų. Pavyzdžiui, mano redaguojamas internetinis „Irytas.lt“ jau pusę metų turi internetinę televiziją. Mes ne tik parašom, kad buvo taip ir

taip, bet ir parodom, kaip buvo.

Kaip tuomet, jei informuoti gali iki galo tik interneto svetainės, kaip formuliuotume žurnalistą pareigą, jei naujienų teikimas yra neįmanomas vien dėl pasikeitusių technologijų? Mano nuomone, pagrindinis žurnalistų uždavinys, beje, jis niekada nesikeitė, gal iš pradžių nebuvo toks svarbus, yra kontroliuoti valdžią. Gal net žodis kontroliuoti netinka, bet sukurti valdžiai tokias sąlygas, kad būdama iš prigimties „žulikiška“ valdžia darytų gerus darbus. Arba dažniau darytų gerus darbus negu blogus. Šis uždavinys nesikeičia, keičiantis technologijoms. Jei neliktų šito uždavinio, niekas nieko neskaitytų, nežiūrėtų žinių ir neatsiverstų interneto svetainių. Tai vienintelis dalykas, kuo laikraštis, televizija, radijo stotys skiriasi nuo „Mercedes“ gamyklos ar žvakių fabrikėlio. Ir laikraštis yra leidžiamas bendrovės, kurios tikslas yra gauti pelno, bet laikraštis turi dar ir misiją – darant pelną dar daryti kažką tokio, ko nedaro visos kitos gamybos ir prekybos rūšys.

Esminis klausimas — ar Lietuvos žurnalistai atlieka šią savo pareigą? Mano supratimu, iš esmės atlieka. Ar galėtų tai daryti geriau, jau yra kitas klausimas. Be abejo, galėtų tai atlikti geriau. Be abejo, kad spaudos, televizijos ir radijo lygis nėra toks, koks turėtų būti. Naujausias pavyzdys — Ispanijoje vyksta krepšinio čempionatas (pranešimas skaitytas čempionatui Ispanijoje vos prasidėjus — Red.). Ten yra keli mūsų laikraščio žurnalistai ir nė viena televizija, net ta, kuri transliuoja visas rungtynes, nėra pasiuntusi nė vieno savo korespondento. Turkei, kurie šiaip ne taip pateko į antrą čempionato etapą, turi 30 žurnalistų. Pragyvenimo lygis,

Internetas informuoja, radijo žinios, televizijos žinios informuoja, o laikraštis šitos privilegijos jau kaip ir nebeturi. Laikraštis tai prarado, nes tol, kol laikraštis išspausdins informaciją, ji jau pasirodys radijuje ar internete.

mus, pačius bjauriausius. Internetas informuoja, radijo žinios, televizijos žinios informuoja, o laikraštis šitos privilegijos jau kaip ir nebeturi. Laikraštis tai prarado, nes tol, kol laikraštis išspausdins informaciją, ji jau pasirodys radijuje ar internete. Tad XIX-XX a. pirmos pusės laikraštinių žurnalistikos credo, kad reikia informuoti savo skaitytojus objektyviai, jau lyg ir yra prapuolęs. Tai kas tada lieka laikraščiu?

Ar iš tikrųjų žurnalistą pareiga lieka informuoti visuomenę, plačiau kalbant — tarnauti visuomenei? Skamba labai patetiškai, todėl ši tezė yra nuolat puolama kritikų. Dar 1947 metais dr. Robert Hutchinks, pirminkavęs JAV spaudos laisvės komitetui, pirmą kartą apkaltino spaudą dėl

demokratijos šalyse epocha sutvarkė taip, kad praktiškai tokių laikraščių kaip ir nėra, nes čia laisva spauda jau kūrėsi tuo metu, kai buvo išrastas internetas.

Taigi laikraštis ne tik informuoja, bet ir daro kažką kitą. Ką XXI a. pradžioje daro laikraštis? Iš esmės laikraštis plačiau tenkina mūsų smalsumą, verčia svarstyti, o kartu ir linksmina mus, atlieka tam tikrą šou misiją: priverčia mus juoktis, suteikia peno apkalboms ir t.t. Jeigu pažiūrėtume į pakankamai rimtų, ne kelių pačių rimčiausių, pasaulio laikraščių slinktį, pamatytume, kad jų priedai tampa vis storesni ir į juos laikraščiai perkelia vis didesnę savo svorį, nes žiniomis skaitytojo jau nenupirksi. Taigi tezė, kad žurnalistą pareiga yra

atlyginimų vidurkis Turkijoje, ko gero, yra mažesnis nei Lietuvoje. Taigi nepagarba skaitytojui ir žiūrovui. Kodėl nesiunčia? Nes brangiai kainuoja.

Bet yra dalykų, į kuriuos nori nenori turi investuoti. Jei jau tu esi tame versle, turi elgtis pagal to verslo taisykles. Mes turime užsienyje 4 tikrus korespondentus, dar 4 yra pusiau mūsų ir papildomai žmonių dirba. Vien tų 4 etatinių užsienio korespondentų išlaikymas kainuoja milijoną litų. Mes skaitytojų neprarasime, jei tuos žurnalistus atšauktume atgal į Lietuvą: sutaupyti pinigų. Bet taip nėra daroma, nes laikraštis ne tik turi agentūrų naujienų informaciją pateikti, bet ir savo vaizdą, kaip ta Prancūzija, Vokietija ar Lenkija atrodo.

Jau sakiau, kad iš esmės pagrindinį uždavinį, pareigą Lietuvos žurnalistai vykdo. Bet, be abejo, yra daugybė atvejų, kai žurnalistas ar net atskiri leidiniai rašo netiesą, kurios nors partijos ar politiko naudai. Bet iš esmės tą vaidmenį, mano supratimu, žiūrint iš profesijos vidaus, žurnalistai vykdo.

Yra dar vienas dalykas, kuris svarbus kalbant apie žurnalisto pareigas. Gal tai net dar svarbesnė pareiga nei kontroliuoti valdžią.

Tai — visais atvejais žurnalistas privalo sakyti tiesą. Sakyti tiesą, kad ir kokia karti ir nemaloni ji būtų tavo bendruomenei, tavo tautai, tavo rinktam prezidentui, rinktam Seimui, pagaliau tavo draugams, kurių yra ir kitoj barikadų pusėj. Lietuva yra labai nedidelė. Jeigu tu 20 metų kartą per savaitę ką nors kritikuoji, tai galima manyti, kad po 20 metų tu praktiškai negali turėti jokių draugų.

Be abejo, žurnalistas klysta, jis turi teisę suklysti, bet neturi teisės pasilikti klaidoje. Kitaip sakant, turiu galvoje tiesos sakymą, kai tu tuo metu manai arba turi faktų, rodančių, kad yra taip. Jeigu po dienos paaiškėja, kad yra kitaip, tu turi rašyti, kad paaiškėjo papildomi dalykai ir tu tęsi temą. Tais liūdais atvejais, kai žurnalistas kalba netiesą arba naudojasi savo išskirtine padėtimi, kad pasiektų kažkokių kitų tikslų, o ne vykdyti valdžios kontrolės misiją, ne sakyti tiesą, tai tas melo šešėlis krenta ant visų žurnalistų, o pirmiausia krenta ant tų, kurie yra labiausiai žinomi, kuriuos dažniausiai visi linksnioja ir kurių nekenčia. Lietuvoje yra labai paprasta: „Visi jie tokie“. Ir pabandyk tu visiems po to išaiškinti, kad tu ne toks. Juo daugiau aiškinsi, juo daugiau atrods, kad irgi esi toks.

Dar vienas, mano galva, labai svarbus klausimas. Iš kitos pusės pasiūrėsiu į tą šešėlį ir jo kritimą. Ar tas žurnalistas, kuris visada sąžiningai sako tiesą, yra visuomenėje labiausiai mėgstamas ir gerbiamas? Mano atsakymas: „Ne“. Priešingai, kas norės girdėti blogas naujienas, kas norės išgirsti ką nors kritiško savo partijos, draugų, bičiulių, giminių atžvilgiu? Istorijoje dažnai taip būdavo, kad užmušdavo žygūną, kuris atnešdavo blogą naujieną. Jis tik atnešdavo naujieną, bet užmušdavo jį. Iš esmės net ir modernių technologijų laikais mažai kas pasikeitė. Keičiantis technologijoms žmogus nepasikeitė per pastaruosius 4-5 tūkstančius metų. **Nukelta į 8 psl.**

JURGOS KONCERTUI ČIKAGOJE PASIBAIGUS

MARIJA REMIENĖ

Jurgos Šeduikytės koncertas Čikagoje buvo laukiamas daugelio pramoginės muzikos mylėtojų. Spalio 26 d., penktadienio vakarą, prapliupęs smarkus lietus nesulaikė pop muzikos gerbėjų pasimėgauti ir pasidžiaugti nauja kylančia žvaigžde. Jaunimo centro didžioji salė jau senokai turėjo tiek daug klausytojų.

Jurga Šeduikytė scenoje elgėsi santūriai. Kukli apranga, graži laikysena. Atrodo, kad ji dainavo sau, o ne publikai. Jurga pati kuria eiles apie matytus, pajautus, išgirstus dalykus ir tai išgyvena scenoje. Tai jos gyvenimo pėdsakai, palydimi lietuviška muzika. Jurgos muziką supranta lietuviai. Jos įdainuotos kompaktinės plokštelės — albumai buvo perkami ir net graibstomi. Tai rodo, kad ji pirmiausia yra menininkė, o ne verslininkė. Koncertui pasibaigus, sužavėti koncerto klausytojai entuziastingai reikalavo dar daugiau dainų. Solistė pabaigai padainavo tris dainas. Kas norėjo, tie iškėlė rankas lingavo į taktą, kiti sėdėjo lyg užhipnotizuoti.

Koncerte apsilankė keli amerikiečiai, kurie buvo ne mažiau sužavėti už lietuvius. Vienas iš jų Jurgai padovanojo Amerikos vėliavėlę ir marškinėlius su Čikagos užrašu. Po programos šie amerikiečiai kartu su lietuviais vaišinosi kavineje iki vidurnakčio.

Koncertą organizavo JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Vytautas

Kylanti muzikos žvaigždė Jurga Šeduikytė su jai talkiniais muzikantais.

Maciūnas ir Čikagoje sudarytas koncerto ruošimo komitetas, susidedantis iš JAV LB tarybos narių: Marijos Remienės, Broniaus Abručio, Aušrelės Sakalaitės, Mildos Šatienės ir Jaunimo sąjungos pirmininkės Giedrės Kazlauskaitės. Patarlė sako: „Vienas lauke — ne karys“. Koncerto pasisekimas priklauso ne nuo vieno asmens. Komitetas dėkoja žiniasklaidai: „Draugui“, „Amerikos lietuviui“ bei kitiems laikraščiams, reklamavusiems koncertą; dėkojame lietuviškai TV, Arydui Reneckiui, Brighton Park LB pirmininkui Vytautui Sendai, jo talkininkams Vytautui Stanevičiui ir Antanui Paužuoliui; už

patarnavimą dėkojame Irenai Mikulickienei, Lilei Jasaitei ir Danguolei Bingelienei.

Koncerte malonu buvo matyti „Draugo“ leidėjų tarybos pirmininką Saulių Kuprį, LB Socialinių reikalų tarybos pirmininką Juozą Polikaitį ir Ireną Polikaitienę, Cicero LB apylinkės pirmininką Mindaugą Bauką, kuris atvyko su visu savo štabu. Tarp svečių buvo bendruomenininkų net iš Los Angeles: dr. Rimtautas Marcinkevičius ir jo brolis dr. Marcinkevičius iš Waukegan LB apylinkės.

Visų bendros pastangos, davę gerų rezultatų.

Jurgos dainų pakerėti žiūrovai reikalavo dar...

Jono Kuprio nuotraukos

LIETUVOS SAVAITĖ

ANDRIUS NAVICKAS

Apie prezidento ryžtą, nepasiduodančius darbiečius ir dešiniųjų politines tuoktuves

Visuomenė išvydo ryžtingesnį prezidento veidą.

Eltos nuotr.

Keičiasi prezidento intonacijos?

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus visuomet garsėjo kompromisų paieškomis. Kraštutinių pozicijų vengimas neretai kritikams leido Adamkų vadinti neryžtingu politiku. Kita vertus, būtent atkaklus noras suderinti skirtingas pozicijas, rasti kompromisą tarp Lenkijos ir Vokietijos vadovų Adamkui pelnė kandidato į labiausiai nusipelnčius šių metų Europos politikų vardą.

Pastarosiomis savaitėmis išvydomė kiek kitokį Adamkų. Štai per Vilniuje vykusį energetinio saugumo forumą, jis griežtai pareiškė, kad Europa privalo su Rusija kalbėti vienu balsu ir nepriimtina, kai atskiros valstybės (neabejotinai turėtos galvoje Prancūzija ir Vokietija) imasi koke tuoti su Rusija. Šie žodžiai gerokai sunervino Rusijos valdžios atstovus, Rusijos žiniasklaidoje Adamkus gavo nemažą porciją kritikos. Nepaisant jos, praėjusios savaitės pabaigoje, duodamas interviu BBC World, Adamkus kalbėjo dar griežčiau. Jis sakė, kad reikia daiktus vadinti tikraisiais vardais, nevynioti žodžių į vatą, jog Rusija ekonominius veiksmus naudoja politiniam spaudimui kaimyninėms valstybėms daryti.

Viešai griežtai kritikuoti Rusiją seniau sau leisdavo tik Vytautas Landsbergis, o Adamkus paprastai

švelnindavo profesoriaus teiginius. Dabar abu šie politikai kalba panašia intonacija. Ar tai liudija apie pokyčius Lietuvos užsienio politikoje? O gal Lenkijos ir Ukrainos prezidentų pavyzdžiai įkvėpė Adamkų?

Beje, pakankamai ryžtingas Adamkus buvo ir kalbėdamasis su Seimo frakcijų vadovais apie kitų metų biudžeto projektą. Prezidentas aiškiai išsakė nuomonę, kad dabartinis projektas nėra vykęs ir, jei Seimas jo kokybiškai nepagerins, Adamkus pasiryžęs vetuoti biudžeto projektą. Labiausiai Adamkaus netenkina tai, kad ir vėl planuojamas deficitinis biudžetas, kad Vyriausybė nesugeba sumažinti administravimui skirtų lėšų, taip pat tai, jog švietimo sričiai, kurioje numatomos svarbios reformos, nėra numatyta pakankamai lėšų.

Ryžtingas prezidento kalbėjimo būdas – svarbus signalas premjerui Gediminui Kirklui, kuriam iki šiol pavykdavo pergudrauti ar perkalbėti prezidentą.

Jei Kirkilas prarastų Adamkaus paramą, mažumos Vyriausybės situacija gali tapti dar trapesnė. Ar tai būtų blogai, žvelgiant iš valstybės perspektyvų? Veikiausiai – ne.

Turime šansą suformuoti susitarimo biudžetą. Iki šiol valdančioji dauguma sugebėdavo prasimušti pro opozicijos pasipriešinimą ir diktavo savo sąlygas. Dabartinis jėgų išsi-

dėstymas to neleidžia daryti. Šioje situacijoje labai svarbu, kad prezidentas būtų ryžtingas ne vien žodžiais, bet aktyviai tarpininkautų tarp partijų, balansuojant galutinį biudžeto projektą.

Prezidento komanda turi šansą įrodyti savo sugebėjimus. Priešingu atveju, pasikeitusias prezidento intonacijas teks vertinti tik kaip įvaizdžio kūrimo subtilybės.

Dzūkai pasirinko Kęstutį Čilinską

Baigėsi antrasis pakartotinių Seimo rinkimų Dzūkijos rinkimų apygardoje, Alytaus rajone, turas. Advokatas Kęstutis Čilinskas nugalėjo milijonierių Viktorą Uspaskichą. Premjeras Kirkilas, vertindamas rinkimų rezultatus, pareiškė, jog politinis projektas – Darbo partija – galutinai žlugo. Entuziazmo netrūko ir kitų politikų pasisakymuose.

Iš tiesų, tai, kad mokesčių slėpimu įtariamas Uspaskichas nepateko į Seimą, reikėtų vertinti pozityviai. Jis tikrai neprisidėjo prie konstruktyvaus darbo įstatymų leidybos srityje, bet padidintų vidinę įtampą Seime. Taip pat galima tikėtis, kad geras teisininkas Čilinskas galės padėti sunkiai su savo funkcijomis susidorojanti Seimo Teisėtarkos komitetui. Kita vertus, labai sureikšminti šių rinkimų rezultatų nevertėtų.

Pirma, jie parodė, kad dauguma žmonių į rinkimus nebeina. Net tada, kai jie dramatinizuojami, apie juos daug kalbama žiniasklaidoje. Tai reiškia, kad žmonių nusivylimas politiniu gyvenimu nemažėja.

Kitas dalykas – tai, kad Uspaskichas sugebėjo surinkti 40 nuosimčių, atėjusių į rinkimus, žmonių balsų, net neturėdamas teisės su žmonėmis bendrauti tiesiogiai – neįkvepia optimizmo.

Taip, Darbo partija šiandien yra kur kas silpnesnė nei prieš ketverius metus. Ji vargu ar sugebės pakartoti praėjusių rinkimų sėkmės. Tačiau dar prieš metus ši partija buvo ant subyrėjimo slenksčio, o dabar vėl gali girtis neblogais reitingais. Tikėtina, kad darbiečiai turės nemažą frakciją ir būsimajame Seime. Deja, ne dėl to, kad sugeba realiai pasirūpinti žmonių problemų sprendimu. Darbiečiams rinkimai Dzūkijoje buvo reikalingi, jog sustiprintų savo, kaip opozicinės jėgos, įvaizdį. Pats Uspaskichas per rinkimus akcentavo, kad yra puolamas, su juo esą bandoma susidoroti, nes jis esą yra nepatogus valdantiesiems.

Uspaskichas „pamiršo“, jog visai nesenai buvo valdančiosios koalicijos svarbus narys, vadovavo Ūkio ministerijai. Jis „pamiršo“, kad nemaža dalis to, ką šiandien darbiečiai kritikuoja, yra jų pačių politinis kūdikis.

Dar viena priežastis, kodėl darbiečiai išlieka politiniame gyvenime –

tai, kad socialdemokratai, konservatoriai, liberalai iki šiol su žmonėmis dažniausiai bendrauja iš televizoriaus ekranų, nesugeba įvertinti tiesioginių kontaktų su žmonėmis būtinybę. Darbiečiai, liberaldemokratai atranda laiko ir noro nuolat važinėti po kaimus ir miestelius ir pasakoti savo tiesas. Tikiu, kad, artėjant rinkimams, kitos partijos pradės elgtis panašiai. Tačiau ar nebus per vėlu?

Konservatorių ir krikščionių demokratų tuoktuvė šokis

Praėjusią savaitę dar pasistūmėjo Tėvynės sąjungos (TS) ir Lietuvos krikščionių demokratų (LKDS) derybos. Labai tikėtina, kad šios dvi politinės partijos į Seimo rinkimus eis vieningu sąrašu. Tiesa, dar reiks įveikti ne vieną barjerą ir nėra garantijų, kad tai seksis daryti sklandžiai. Didžiausiu barjeru išlieka tai, kad abi partijos skirtingai interpretuoja politines tuoktuves.

Konservatoriai elgiasi kaip haremo šeimininkas, papildantis haremą dar viena politine žmona. Regis, konservatoriai įsitikinę, kad tuoktuvės labiau reikalingos krikščionims demokratams, todėl pastarieji turi sutikti su konservatorių sąlygomis ir tvarkingai įsijungti į jau egzistuojančią struktūrą.

Krikščionys demokratai savo ruožtu trokšta dviejų partijų susijungimo lygiais pagrindais. Jie sutinka, kad šiandien LKD yra mažiau populiarūs nei Tėvynės sąjunga, bet labai vertina ilgametę savo partijos istoriją bei tradicijas. Krikščionys demokratai įsitikinę, kad tik lygiateisės susijungimas yra naudingas abiem pusėms, o bet kuris kitas variantas neduos laukto rezultato.

Dar viena problema – pačioje LKD egzistuoja pakankamai stipri opozicija, politikai, kurie kategoriškai priešinosi bet kokiam suartėjimui su Tėvynės sąjunga. Jų tvirtinimu, konservatoriai yra save diskreditavę ir krikščionių demokratų tikslas tapti vadovais dešiniame politiniame sparne, įrodant savo kitiškumą. Tiesa, nelabai aišku, kodėl iki šiol krikščionims demokratams nepavyko išsikvoti populiarumo ir kuo paremtos viltys sėkmingai pasirodyti per Seimo rinkimus, atsiribojant nuo bet kokių politinių draugysčių?

Tenka konstatuoti – tuoktuvės tarp LKD ir TS yra bus nelengvos ir komplikotos. Tačiau vargu ar galima pasiūlyti joms geresnę alternatyvą. Jos galėtų gerokai sustiprinti dešinėsios politikos pozicijas Lietuvoje. Vokietijos pavyzdys rodo, kad konservatoriai ir krikščionys demokratai gali sėkmingai dirbti kartu ir išsikvoti didžiosios visuomenės dalies pasitikėjimą. Svarbiausia, jog konservatorių ir krikščionių demokratų derybininkams nepritrūktų kantrybės ir išminties.

Tam, kad sugrįžtų, reikėjo išeiti

Atkelta iš 1 psl.

13 proc. balsų ir užėmė trečią vietą.

V. Landsbergio išvykimas į Briuselį Lietuvoje iš tiesų buvo įvertintas kaip pasitraukimas iš politikos, juoba kad jis, prieš tapdamas europarlamentaru, pasitraukė ir iš partijos pirmininko posto. Štai čia ir prasidėjo pats įdomumas – tegu ne iš karto, tegu palengva, bet po šios „savanoriškos politinės tremties“ V. Landsbergio autoritetas Lietuvoje ėmė didėti. Gal todėl, kad žmonės iš tiesų ėmė jį vertinti tik kaip savotišką politinį

pensininką, o gal todėl, kad savo pasitraukimu jis kartu ėmė netiesiogiai rodyti, ką turėtų daryti ir kiti jo bendraamžiai politikai.

Juo labiau kad kartu su V. Landsbergiu į Europos Parlamentą buvo išrinktas ir į Briuselį išvyko ir kitas Lietuvos politikos mohikanas – Aloyzas Sakalas. Maždaug tuo pat metu iš politinės scenos palengva pasitraukė ir dar vienas Sąjūdžio epochos politinių vadovų – Romualdas Ozolas. Iš atgimimo bangos į politikos viršūnes pakylėtųjų valdžioje liko tik du – A.

Brazauskas ir Kazimira Prunskienė, tačiau ši yra kone dešimtmečiu už juos visus jaunesnė.

„Esu buvęs Briuselyje ir pas V. Landsbergį, ir pas A. Sakalą, bendravau su frakcijų, kurioms jie priklausė, nariais, kitais Europos Parlamente dirbančiais žmonėmis, – „Veidui“ sakė dar vienas atgimimo laikų politikos veteranas Bronislovas Genzelis. – Galiu tvirtai pasakyti, kad abu jie yra patys įtakingiausi europarlamentarai iš Lietuvos. Tiesą sakant, kitų mūsų atstovų tenai netgi

nenorėčiau vertinti. Tuo tarpu V. Landsbergio ir A. Sakalo pasisakymai, jų dviejų biografijos daro neabejotiną poveikį frakcijų nariams, tad į tai, ką juodu kalba, visados įsiklausoma. Bent jau man susiklostė toks įspūdis. Gal V. Landsbergio įtaka netgi šiek tiek didesnė“.

Beje, „Veido“ žiniomis, dirbdami Europos Parlamente V. Landsbergis ir A. Sakalas, kurių santykiai kadaise tikrai nepasižymėjo draugiškumu, šiuo metu gerai sutaria ir neretai pasidėrina pozicijas.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Vatikanas paskelbė palaimintaisiais beveik 500 žmonių

Popiežius Benediktas XVI pagerbė Ispanijos pilietinio karo aukas.

Atkelta iš 1 psl.

susirinkusių pagerbti žuvusiųjų pilietiniame kare atminimo.

Popiežius Benediktas XVI pasveikino susirinkusiuosius į mišias, pažymėdamas, kad palaimintaisiais paskelbti „įvairaus amžiaus, profesijų ir socialinio statuso žmonės, kurie sumokėjo gyvybę už savo tikėjimą į Kristų ir jo Bažnyčią“.

Pasak popiežiaus, tokio skaičiaus paprastų katalikų beatifikacija rodo, kad kankinystė — ne nedaugelio privilegija, o „reali galimybė visiems krikščionims“.

„Paskelbimas kankiniais kasdieniame gyvenime — svarbus liudijimas šiandieninėje sekuliarizuotoje visuomenėje“, — sakė pontifikas.

Katalikų Bažnyčia buvo glaudžiai susijusi su dešinėsios pakraipos nacionalistais, vadovaujamais Fran-

cisco Franco — diktatoriaus, atėjusio į valdžią po pergalės pilietiniame kare 1939 metais.

Vatikano, nusprendusio paskelbti palaimintaisiais beveik 500 žmonių, veiksmai susilaukė prieštaringos vertinimo Ispanijos visuomenėje.

Kai kurie Ispanijos visuomenės atstovai pasmerkė šį Vatikano žingsnį. Jų nuomone, jis „taip pripažino pilietinio karo Ispanijoje aukas tik iš vienos pusės (diktatoriaus F. Franco šalininkų) pusės“.

Tačiau Ispanijos vyriausybė pritarė Vatikano sprendimui ir nusiuntė į ceremoniją užsienio reikalų ministrą Miguel Moratinos.

Pats Vatikanas pareiškė, kad beatifikacijos aktu siekiama ne provokuoti konfliktą, bet prisidėti prie išpanų susitaikymo.

TATENA neturi duomenų, kad Iranas kuria branduolinį ginklą

Washington, DC, spalio 29 d. („Interfax“/BNS) — Tarptautinės atominės energetikos agentūros (TATENA) generalinis direktorius Mohamed ElBaradei pareiškė interviu televizijos kompanijai CNN, jog neturi paliudijimų, kad Iranas kuria branduolinį ginklą.

„Aš negavau jokios informacijos, kad šiuo metu Iranas turi konkrečią aktyvią branduolinių ginklų kūrimo programą, — sakė jis. — Jeigu tokios informacijos yra, džiaugčiausi ją gauti“.

Toks M. ElBaradei pareiškimas visiškai paneigia oficialią G. W. Bush administracijos poziciją, kad Iranas slapta mėgina susikurti branduolinį ginklą.

Pasak jo, jo vadovaujama organizacija mėgina gauti garantiją, kad Irano valdžia nekurs branduolinio ginklo kada nors ateityje.

„Mes nekalbame apie tai, jog Iranas turi branduolinį ginklą, mes mėginame garantuoti, kad būsimi Irano ketinimai yra taikūs“, — pabrėžė M. ElBaradei.

Jis priminė, kad Iranas anksčiau nepranešė apie „kai kuriuos konkrečius pirkinius ir konkrečius ekspe-

rimentus“, ir todėl TATENA turi „daug klausimų“.

M. ElBaradei pridūrė, kad dabar liko tik patikrinti, ar iš tikrųjų Iranas atlieka galimo medžiagų panaudojimo ginklams tyrimus.

„Ar matome, kad Iranas turi branduolinės medžiagos, kurią gali panaudoti ginklams? Ne. Ar matome aktyviai įgyvendinamą ginklų kūrimo programą? — sakė M. ElBaradei.

Jis pasiūlė surengti derybas su Iranu ir paragino visas šalis atsisakyti pavojingos retorikos šiuo klausimu.

„Mes neturime pilti alyvos į ugnį“, — sakė TATENA direktorius.

M. ElBaradei teigiamai nesutampa su Washington nuomone — jis teigia, kad Iranas aktyviai siekia įgyti branduolinį ginklą.

„Iraniečiai agresyviai kuria urano sodrinimo potencialą ir šis procesas baigsis branduolinės ginkluotės sukūrimu“, — pareiškė spalio 26 dieną televizijos kompanijos CNN laidoje JAV viceprezidentas Dick Cheney.

Jeigu Iranas tebesilaikys dabartinio kurso, įspėjo viceprezidentas, JAV bus pasirengusios imtis reikiamų priemonių.

EUROPA

LONDONAS

Vyras, kuris iš vieno britų karališkosios šeimos nario už tariamą sekso įrašą reikalavo 50,000 svarų (246,000 litų), šią savaitę teisme turi paprašyti paleisti jį už užstatą. 40 metų Ian Strachan rugsėjį drauge su 30 metų Sean McGuigan buvo suimtas po bandymo šantažuoti vieną karališkosios šeimos narį. Jiedu už tuos pinigus žadėjo neskelbti turimo vaizdo įrašo. I. Strachan ir S. McGuigan teigia, jog ta vaizduotė rodo, kad minimas asmuo užsiima oraliu seksu, ir jog jis davė kokaino vienam padėjėjui. Taip pat teigiama, kad vaizduotėje yra virtinė neįrodytų įtarimų dėl kitų šeimos narių, įskaitant karalienę Elizabeth II.

VARŠUVA

Konino miesto aeroklube Didžiosios Lenkijos vaivadijoje sekmadienį įvyko skaudi nelaimė — iš daugiau kaip 100 metrų aukščio nukritus motokraidyklei žuvo du vyriškiai. Nukritusi motokraidyklė užsidėgė ir abu žmonės — 39 metų policininkas iš Konino ir 38 metų patyręs sklandytojas iš Poznanės — smarkiai apdegė. Policija tiria įvykio aplinkybes ir apklausia liudininkus. Nelaimės priežastis tiria speciali komisija.

RUSIJA

MASKVA

Moskvos miesto teismas nuteisė kalėti iki gyvos galvos vadinamąjį „Bitcevo maniaką“ Aleksandr Pičiuškin. Tokį nuosprendį teismas paskelbė, remdamasis prisiekusių kolegijos, pripažinusios A. Pičiuškin kaltu dėl 51 nusikaltimo ir neradusios galimybių jo pasigailėti, nuosprendžiu. Į teisėjo klausimą, ar jis suprato nuosprendį, „Bitcevo maniakas“ atsakė: „Nesu kurčias“. Maskvos prokuroras Jurij Siomin, kalbėdamas per šalių ginčus, prašė jį nuteisti kalėti iki gyvos galvos, o advokatai prašė iš dalies jį išteisinti. Be to, teismas paskyrė A.

Pičiuškin „priverstinį medicinos gydymą — psichiatro stebėjamą bausmės atlikimo vietoje“.

PIETŲ AMERIKA

BUENOS AIRES

Žavingoji Cristina Fernandez de Kirchner, kaip pirmadienį rodo dariniai rinkimų rezultatai, tikriausiai taps pirmąja moterimi, išrinkta į šalies prezidento postą. „Laimėjome didelę persvara“, — džiugaujantiems šalininkams sakė 54 metų senatorė, kurios kalbą tiesiogiai transliavo televizija. Ji kalbėjo kelios valandos po to, kai rinkimų apylinkės baigė darbą ir pareigūnai pradėjo skaičiuoti balsus. Suskaičiavus daugiau kaip pusę visų balsalapių buvo paskelbta, kad C. Fernandez de Kirchner gavo 43 proc. balsų — dvigubai daugiau nei rimčiausi jos varžovai.

ARTIMIEJI RYTAI

JERUZALĖ

Izraelio premjeras Ehud Olmert pirmadienį pranešė, kad jam diagnozuota pradinė prostatos vėžio stadija, tačiau pareiškė, kad ketina dirbti toliau. „Po įprastinio patikrinimo ... man buvo diagnozuoti pradiniai prostatos vėžio požymiai“, — sakė jis per spaudos konferenciją Jeruzalėje. Vėžinį auglį priešinėje liaukoje diagnozavę gydytojai premjerui pasakė, kad ši liga jo darbingumo niekaip nepaveiks ir radioterapijos kol kas neprireiks. Pasak premjero, jam turbūt reikės nedidelės operacijos. 62 metų E. Olmert, kuris visuomet didžiavosi puikia sveikata ir mėgsta sportą, informavo, kad operacija bus atlikta artimiausiais mėnesiais, tačiau atsisakė nurodyti tikslią datą.

KERBELA

Irako premjeras Nuri al Maliki pirmadienį sakė, kad jo šalis „labai vėluoja“ atkurdamas savo saugumo pajėgas, kurios perimtų šalies saugumo užtikrinimo kontrolę iš Jungtinių Valstijų vadovaujamų pajėgų. N. al Maliki, kurį Washington spaudžia paspartinti irakiečių pajėgų atkūrimą, sakė, jog Irako kariniams ir politiniams vadovams reikia „labiau stengtis atkurti saugumo pajėgas“, kad būtų galima kontroliuoti šalį.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.	Air Freight Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Auto Export Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.	Trucking Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
Small Packages Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Žurnalistika ir žurnalistų pareigos

Atkelkta iš 5 psl.

Mūsų visos ydos, įpročiai liko tokie pat, kaip ir faraonų ar Babilono laikais.

Kaip atlaikyti tokį visuomenės spaudimą, kad nepradėtum rašyti švelniau, gražiau, apdailinti kampus, dėl viso pikto įvynioti į vatą taip, kad tas, kurį kritikuoji, nesuprastų, kad kitiems nebūtų bloga ir taip toliau? Tas spaudimas visada yra, jis yra rašančiojo galvoje. Neatsitraukti, nepereiti į gyvenimo būdo rašytojus, kurie rašo tik apie madą, vyną, skanius patiekalus ir taip toliau, šis spaudimas visada yra didelis. Kaip atlaikyti?

Regis, tose pačiose Boston žurnalistų šimto metų senumo taisyklėse sakoma: „Tikras žurnalistas labai kritiškai vertina ir liaupses, ir kritiką savo atžvilgiu“.

Galiu atvirai pasakyti, kad man daug labiau patinka tie, kurie puola mane, šoka į akis ir sako, koks esu kvailas, nei tie, kurie glosto tau petį ir saldžius žodžius sako, koks tu geras ir koks tu nuostabus. Tiesiog žinau, kad jau kitą savaitę, kai tu parašysi apie jo partijos vadovą, jis pakeis savo nuomonę. Nuo meilės iki neapykantos – viešas žingsnis. Taigi niekada netikėk, žurnaliste, kai tavo geria, ir neišgyvenk, kai tavo peikia. Vaidžiai kalbant, visais atvejais bijok tik Dievo.

Vis dėlto visuomenės spaudimas yra didelis ir ne visi jį atlaiko. Pavyzdžiui, Lietuvoje yra įprasta, kad prekybos centre, kai tu perki daržoves, kiaušinius ar kartais ir degtinę, prieina prie tavęs žmogus ir pradeda aiškinti, ką tu prieš 7 metus parašei. Aš neprisimenu, ką aš prieš 7 dienas parašiau. Bet labiausiai šiurpina familiarumas. Kaip žinome, anglas džentelmenas su kitu anglu džentelmenu nepradės kalbėtis, kol jų nesupažindino trečias džentelmenas. Na, o Lietuvoje visi mano, kad jie turi teisę pareikšti, ką jie mano ir čia pat gatvėje išaiškinti arba net restorane išreikti tavo vardą.

Visi esame žmonės, o žmogus yra silpnas. Aš dažnai galvoju, kaip mano tekstas paveiks tuos, kuriuos kritikuju. Juo daugiau dirbu, tuo sunkiau matyti. Galiu prisipažinti, jog Prezidentui Valdui Adamkui įteiktoje savo komentaro knygoje užrašiau: „Vieninteliam Lietuvos politikui, kurį kritikuojant man skauda širdį“. Bet tai nereiškia, kad tu jo nekritikuoji. Privalu tai daryti.

Dar du dalykai, kurie neišvengiami kalbant apie žiniasklaidą. Tai, be abejo, kokybė ir pelno siekimas. Profesorius John Merrill knygoje debatai apie žurnalistiką („Media Debates“), rašo, kad išskyrus keletą leidinių: „New York Times“, „National Geography“, „New Yorker“, — retas kuris leidinys pateikia rimtą dalykinę informaciją ar analizę. Tai čia Merrill kalba apie Amerikos žiniasklaidą. Apie žiniasklaidą, kur, jei nori palyginti galimybes, sužinok, kiek puslapis reklamos kainuoja „Lietuvos ryte“ ir kiek „The New York Times“. Dabar nežinau, kiek nulių reikėtų

pirašyti.

Surinkus tokius pinigus, galima surinkti ir kokybiškai dirbančią komandą, galima samdyti profesorius bet kuriame pasaulio krašte ir jam užsakyti parašyti vedamąjį. „Lietuvos ryte“ vedamuosius rašo maždaug 10 žmonių.

Gal keturi iš viso laikraštyje nedirbantys, jie yra specialistai, rašytojai. „The New York Times“ turbūt kiekvieną vedamąjį per metus rašo vis kitas žmogus. Jis turi tam daug laiko ir už tai gauna daug pinigų. Taigi jei Merrill kritikuoja net Amerikos žiniasklaidą, kad ji neteikianti geros, teisingos informacijos, ką tokiu atveju kalbėti apie Lietuvą? Nieko. Belieka tik patylėti. Nes jei jau yra sudirbti Čikagos, Washington leidiniai ir į tą sąrašą nepatenka, tai galvot, kad koks nors lietuviškas laikraštis pretenduoja į kokybę, reiškia, kad žmogus visiškai yra praradęs kuklumą.

Lietuvos spaudos kokybė, jei kalbėsime apie visumą, nėra aukšto lygio. Iš tiesų, į žinias mažai kas nori investuoti. Ir ateityje, matyt, dar bus toliau šia kryptimi pažengta. Nes dabar į žiniasklaidos verslą ateina verslininkai. Maždaug dešimtojo dešimtmečio pradžioje atrodė, kad laikraštis yra niekas, kad iš jo nieko nepaimsi. Yra metalai, nafta ir taip toliau. Dabar visi verslininkai jau turi daug pinigų, bet neturi idėjų, todėl kiekvienas verslininkas nori pradėti leisti savo laikraštį. Nors šiaip jau protingi žmonės, intelektualai sako, kad žemos kokybės laikraščiai Lietuvoje yra todėl, kad redaktoriai yra menko išsilavinimo ir intelekto, todėl ir skaitytojai jie grūda visoki šlamštą ir bulvarą. Aš niekada nesutikau ir nesutiksiu su tokia nuomone, nors, be abejo, yra ir kvailių redaktorių, ir žurnalistų. Apskritai kiekvieno profesijos yra ir genijų, ir loser'ių. Nieko naujo čia nepasakysi. Bet norėdamas šiek tiek apginti profesiją, sakyčiau, kad vis dėlto kokybė labai dideliu mastu lemia vartotojas. Jeigu vartotojas nesidomi pasaulio naujienomis, dėti pasaulio naujieną, pvz., iš Amerikos ar Vokietijos, yra beprasmiška. Lietuvoje dar priima naujieną iš Rusijos, iš Latvijos — kaip kaimynės, o visur kitus, jei šimtas nežuvo, tai niekas neskaitys ir dar kad žūtis būtų kažkokia ypatinga, ne šiaip, kad lėktuvas tik nukrito. Beveik nieko nedomina verslo naujienos, ekonomikos reikalai — gali nertis iš kailio. „Lietuvos rytas“ kažkada leido du priedus kas savaitę po 32 puslapius ant rožinio popieriaus, bet juos skaitydavo maždaug 5 proc. auditorijos nuo viso laikraščio tiražo. Investicijos didelės, o rezultatas — penki procentai visų skaitytojų.

Dažnai pikdžiugiškai klausiam, iš kur mes žinome, kad žmonės neskaitys. Tas pats Merrill sakė, kad čia patys žurnalistai sugalvoja, ką jums iškišti ir pagal savo kvailumo laipsnį sprendžia, kas tiks. Kai Merrill rašė šiuos žodžius, jis iš esmės buvo teisus. Pasikeitus technologijoms, dabar mes tiksliai žinom, ką žmogus skaito, bent jau internete. Kiekvieną dieną internete aš kas dvi minutes

pirmą kartą...

prenumeruojant „Draugą“ (JAV) gaunate nuolaidą – tik 120 dol. metams (Reg. 150 dol.). Atsiųskite vardą, pavardę, adresą ir telefono numerį kartu su mokesčiu („Draugas“, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629)

Vajus tęsis visą spalio mėnesį.

vardas, pavardė

adresas

miestas, valstija, zip

telefono numeris

matau, ką žmonės skaito.

Portalas turi tą gerą savybę, kad jame gali „pakabinti“ tą tekstą, kurį perskaitys vienas žmogus. Man tokie žmonės yra mieli, nes dėl kažkokių priežasčių jie atėjo pas mane, išsirinko mane ir išsirinko tą tekstą, už kurį aš turėsiu mokėti honorarą. Tai gal jis ateis ir kitą kartą. Laikraštis to negali sau leisti. Jis turi spausdinti tai, ką dauguma skaitytojų skaito, ir laikraštis tam tikslui nuolat samdo apklausos agentūras, kad ištirtų, ką mūsų skaitytojai skaito ir ko ne. Bet šiaip paaiškėjo, kad tai, ką skaito internete, tą skaito ir popieriuje. Esminio skirtumo nėra.

Kaip dėl pelno? Ar iš tiesų, kaip teigia kritikai, žiniasklaida tėra tik pelno siekianti veikla, kurios pagrindiniai tikslai — ypatingos privilegijos, finansinis augimas ir pinigai? Nesutinku su tokia traktuote. Lietuvoje, ko gero, žiniasklaidos verslas, ypač pastaruoju metu, daromas ne dėl pelno. Tarkim, „MG Baltic“ turi televiziją, turi interneto svetainę. Koncernas, kuris pradėjo nuo alkoholinių gėrimų prekybos, šiuo metu turi daugybę kitų verslo šakų, plečia savo turimą verslą, net galvoja apie savo popierinio laikraščio leidimą. Rinkai popierinių laikraščių yra jau per daug, didžioji dalis jų — nuostolingi, bet vis tiek juos kažkodėl leidžia. Pelnas daugeliui nėra svarbiausias dalykas.

Tai, kad savininkui iš žiniasklaidos nebereikia pelno, tik iš pirmo žvilgsnio yra gerai visuomenei. Bet pamąstykite: jei jam nereikia pelno, vadinas, jam reikia kažko kito. Ko? Gal įtakos? Gal jūsų sielų valdymo?

Ar „Lietuvos rytas“ nuostolingas? Dar nėra buvę tokių metų, kad būtume buvę nuostolingi, bet ir pelnas nėra labai didelis. Tarkim, praėjusių metų pelnas liko 1,5 mln. litų. Šiaip gauname nuo 5 iki 8 mln. litų, esant maždaug 140 mln. litų apyvartai. Galiu pasakyti, kad pavyzdžiui, „Stiklių“ restoranas, kuris turi 24 mln. litų apyvartą, gauna 5 mln. litų pelno. Tai geriau kepti steak'us, paduoti vyno, penkis kartus brangesnio, į stalą, ir pelną turėsi didesnį, nei „Lietuvos rytas“, kuriame dirba 1,200 žmonių. Ir kaip kartais sako, kad mes ne tą rašom, ne taip rašom, ne į tuos sluoksnius orientuojamės, aš norėčiau tokius žmones pastatyti prieš spaustuvių darbininkus, kad jie paagituotų spausdinti tai, ko žmonės neskaito, kad jie greičiau patektų į

darbo biržą.

Nemanau, kad galima taip lengvai žaisti žmonių likimais. Jei pradėjai kokį nors darbą, turi galvoti ir apie jų ateitį. Tik tada galima kalbėti apie atsakomybę. Štai neseniai vienos interneto svetainės, kuri kone kasdien koneveikia „Lietuvos rytą“, redaktorius, aiškina, kokie mes blogi, išplatino pareiškimą, kreipimąsi į skaitytojus: „nors pinigų mums duoda ir kunigai, ir valstybė, mums trūksta lygiai antrąjį. Padėkit.“ Atrodo, kad jeigu esi toks geras, toks teigiamas, tai turėtų ir skaitytojas pas tave eiti. Mano nuostata tokia: „Neplurpk apie savo darbą, o dirbk. Ne konkurentus peik, o pats auk. Jeigu matai, kad kas nors daro blogai, padaryk geriau. Ir tada viskas atsistos į savo vietas“.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad žurnalistai, kurie dirba mano vadovaujami, šalia manęs „Lietuvos ryte“, iš principo stengiasi sąžiningai atlikti savo pareigas: spausinti valdžią, kad ji nedarytų dar daugiau blogų darbų ir suteikti skaitytojui visokio peno. Kitaip sakant, teikti žmogui tai, ko žmogui labiausiai reikia.

Kadangi visuomenės pasitikėjimas yra būtina laikraščio pardavimo sąlyga, pelnas mums yra svarbus, bet antraeilis dalykas. Kad ir ką apie mus sakytų, niekada nepamirštame, kad esame Lietuvos piliečiai, lietuviai, kuriems ne tas pats, kuriuo keliu suks Lietuva, ar ji apskritai išliks šitame XXI amžiuje.

Kitaip sakant, man ir daugeliui mano kolegų yra ne tas pats, kaip sekasi mano valstybei, ir mes sakydami blogus žodžius apie blogus darbus nenorime įžeisti tų žmonių, mes norime, kad jie darytų tai geriau, kad jie už mūsų pinigus dirbtų geriau. Tokiais atvejais tinka labai geras amerikietiškas posakis: „Nothing personal“ — nieko asmeniškio.

Aš tai darau ramia širdim, nes jei norėtum skleisti neapykantą, reikėtų pasirinkti kitą profesiją — skerdiko ar ko nors kito. Todėl ir giname savo teisę kalbėti, todėl ir kalbame be užuolankų, nepaisydami autoritetų, grupių ir partijų interesų. Be abejo, neretai klystame, bet mus mąša ne už padarytas klaidas, ne už proto ar išsilavinimo stygių, net ne už bulvariskumą, o dažniausiai už tai, kad iki šiol vis dar kalbame savo balsu, o ne giedame chore, kaip daug kas norėtų matyti.

Pranešimas skaitytas 2007 m. rugsėjo 8 d. Santaros-Šviesos suvažiavime Lemont, IL.

INDIJA PRIEŠ 20 METŲ

ALEKSAS VITKUS

Nr. 21

Tų šventyklų apžiūrėjimas, ypač Lakshmana ir Duladeo, buvo ne visai patogus, nes mes turbūt visi varžėmės pažiūrėti į tas gausias statulas, vaizduojančias moteris ir vyrus ne tik su jų neslėpiamomis anatomiškomis kūno detalėmis, bet ir juos rodant praktikuojančius visokiausius meilės akto būdus. Atrodo, kad senovės indai norėjo sukurti aukščiausio laipsnio realybę ir jų požiūris į seksą buvo daug liberalesnis negu mūsų eroje. Tai pasakęs, pagalvojau, kad ir mūsų laikais žmonės negyvena taip, kaip jie apsimedavo gyvenimą Anglijos karalienės Viktorijos laikais.

Jei kas nors lyg ir varžėsi žiūrėdamas į didžiulę 17 pėdų aukščio Michelangelo skulptūrą „David“ (1504), kurioje žydu herojus David stovi visai nuogas ir laukia savo priešo Goliath, toks meno mėgėjas tikrai praeitų pro šias Khajuraho šventyklų statulas, net akių nepakeldamas. O „David“ statula juk kadaise stovėjo viešoje aikštėje priešais Palazzo Vecchio

Florencijoje ir tik vėliau buvo perkelta į Galleria dell' Accademia muziejų.

Beveik kiekvienoje šventykloje matėsi ir nesuprantamos figūros, kurias, spėjame, esant grynai religinių apeigų pobūdžio. Buvo ir statulų, vaizduojančių aiškiai aistringas nimfas ar deives įvairiose pozose, ar dainuojančias, nusirengiančias, liečiančias savo kūną, ir net žiovaujančias. Kai kuriose šventyklose buvo vaizduojami mitologiniai žvėrys, ant kurių kūnų matėsi žmogaus arba paukščio galvos. Stebėjau jas kaip vaizdingo stiliaus puošmenas, kuriomis žmonės buvo vaizduojami su žvėrių ypatybėmis, o gal ir atvirkščiai?

Agra ir Taj Mahal

Kitas sustojimas, atgal į šiaurę – tai Agra, 1,1 mln. gyventojų miestas prie Yamuna upės, didelis geležinkelio mazgas ir žemės ūkio produktų centras. Miestas visame pasaulyje pagarsėjęs savo Taj Mahal meno šedevru. Netoli jo ir apsistojome – Mughal Sheraton viešbutyje. Bet prisiirti iki Taj Mahal užtruko. Mūsų grupę apsupo įvairiausi prekiautojai, kurie siūlė, prašė, šaukė visu balsu, beveik pastodavo mums kelią, bet mūsų gidas Tripathi jų nesudrausdavo. Pagaliau įėjus pro vartus triukšmas nurimo.

Tripathi mums aiškino, kad negalima tikėti turistų vadovais: „Ne, Shah Jahan neliepė Taj Mahal statybiniams nukirsti rankų, kad jie negalėtų pastatyti ką nors panašaus. Ne, jis neplanavo sau pastatyti juodo marmuro mauzoliejų, nes tokio marmuro Indijoje nėra. Ne, jis palikęs savo mylimiausią mirusią žmoną neidavo pas kitas savo žmonas. Taip, jo žmona buvo persė ir musulmonė.“

Taj Mahal yra mauzoliejus, daugelio laikomas vienu iš gražiausių pasaulyje pastatų, apdainuotas dainių ir aprašytas poetų kaip vyro meilės paminklas žmonai. Jį pradėjo statyti 1631 m. Mughal imperatorius Shah Jahan (1592–1666) savo mylimiausios žmonai (jų jis turėjo kelias) karalienei, vos 39 metų netikėtai staiga mirusiai, gimdant jam 14-ą vaiką.

Bus daugiau.

Figūros Kandariya šventykloje-Khajuraho.

Turistų grupė negali atitraukti akių nuo „erotikos“.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
suželdimų darbotvėtyje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Gydytojo patarimai žmonių kalba: kaip neperšalti

Atkelta iš 2 psl. todėl kas antras ar trečias slogoja, kosi, čiaudi, jiems perši gerklė ar net paūmėja bronchitas.

Pratinkite organizmą

Norint nesirgti reikia pratinti organizmą, o adaptacija vyksta visą gyvenimą: „Reikia daug vaikščioti pėsčiomis, pakankamai apsirengti ir daug judėti. Judėjimas yra gyvenimas, o ramybė yra mirtis. Kiekvienas gyvas tvarinys turi pagal galimybes judėti. Judėjimas net ir šaltame kambariame duoda šilumą“.

Jei nenorite susirgti, tarp kambario ir lauko turi būti kuo mažesnis temperatūrų skirtumas. Kuo žmogus ilgiau būna lauke, kuo labiau pripranta prie šalto oro, tuo adaptacija yra geresnė. Jei žmogus yra „kabinėtis“, jis išeina iš šilto oro į šaltą orą ir tuoj kosi, čiaudi.

S. Urbonavičius sako, kad geriau 10–15 min. kasdien pasportuoti gamtoje, nei kartą ar du per savaitę apsilankyti sausakimšame sporto klube. Gydytojas rekomenduoja, kad norėdami nesirgti ir puikiai jaustis vietoj sporto per dieną turėtumėte nueiti po 7–8 mylias pėsčiomis ar numinti 7–9 mylias dviračiu. Mankšta, anot gydytojo, yra visavertė tik tuo atveju, jei išliejate ne vieną lašą prakaito.

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

Prasivėdinkite iš vidaus

„Gydytojas už tave nieko nepadarys, viską turi padaryti pats. Gydytojas gali tik patarimus duoti, bet dabar ir tie jau mokami. Žmonės nori, kad gydytojas raštelį parašytų, jog esi sveikas, bet taip nebūna“. Vienintelis tikras būdas nesirgti – netinginiuoti. Profilaktika yra 10–20 kartų paveikesnė nei gydymas jau susirgus.

Pulmonologas išduoda dar vieną netikėtą sveikatos paslaptį – prasivėdinti reikia ne tik kambarius, bet ir iš vidaus: „Rytai reikia išleisti orą iš žarnyno, nebūtina gerti „Espumisaną“, kai pilve uraganas. Beje, vidurių pūtimas yra pagrindinė tų pačių inteligentų problema – sėdi viename kabinete ir negali išleisti oro. O taip daryti negalima – reikia lėkti į tualetą ir išleisti orą“, – šypsosi S. Urbonavičius.

Ieva Zubavičiūtė
Alfa.lt

BEKITE DRAUGO FONDA - RŪPINKITES DRAUGUI

Mano laikraštis
Kasdieninis
Nuolatinis
DRAUGAS

Tel. 773-585-9500 • www.draugas.org

Mes kalbėsime lietuviškai

DIANA GRANTELIENĖ

Visiems, jau seniau gyvenantiems ir neseniai emigravusiems į JAV lietuviams, rūpi vaikus auklėti lietuviška dvasia. Šiuo metu JAV veikia per 20 lituanistinių mokyklų, kurioms labai reikia metodinės, organizacinės pagalbos ir paramos lietuvių kalbai ir etnokultūrai mokytis.

Remti lituanistinį švietimą yra gyvybiškai svarbu: neturint kalbos, netenkama savo kultūrinės terpės, karta po kartos praranda lietuviškas šaknis ir susitapatina su svetimą aplinką.

Praradę savo namus, kur lietuviško žodžio gyvastis, taisyklinga tarmė yra neginčytini dalykai, mes,

išvažiavėliai, ne tik turime išmokyti savo vaikus kalbėti lietuviškai – kalba nekalbama savaime, kaip gimtoje terpeje – bet patys turime išsaugoti, puoselėti, gryninti savo kalbą. Dažnai, deja, dvikalbėse šeimose lietuviai motina ar tėvas yra priversti kalbėti svetimą kalbą, nes tik tokiu būdu įmanomas bendravimas šeimoje.

Tėvynė ir lietuviybė daugiau neturėtų asocijuotis su sienomis, pasais, šalių ir kultūrų ribomis. Mes gyvename tikrovėje, kur dalis Lietuvos tapome užsienyje gyvenančiais „pasaulio lietuviams“.

Gyvenant svetimoje šalyje, apsupti svetimų kalbų, mes visi patyrėme, jog kalba neišgyvena be pas-

tangų. Vaikai, gimę ir augę čia, ima tapatinti save su aplinka ir visais jos socialiniais aspektais: užsienio mokyklos, draugų poveikis negali būti nepastebėtas ir neįvertintas. Lietuvių tėvų ir lituanistinės mokyklos užduotis – atremti svetimų šalies socialinę aplinkos poveikį, išsaugant mūsų kultūrinę savastį.

Mokykla išeivijoje atlieka gausybę rolių: tai lyg ir išplėstinės šeimos lietuviškoji aplinka, tradicijų puoselėtoja, pilietybės auklėtoja, istorijos mokytoja. Tai maža oazė, kuri šeštadieniais tampa mūsų išsibarsčiusios tautos stipria grandimi, jungianti mus su Lietuva.

Kiekvienos išeivijos mokyklos ramtis yra Lietuva, su kultūrine baze: naujomis knygomis, muzika, spauda, su realioje terpeje gyvuojančia kalba. Mūsų Washington, DC K. Donelaičio Lituanistinė mokykla, vadovaujama lietuvių kalbos mylėtojos, puoselėtojos vedėjos/mokytojos Ilonos Verbušaitienės dėka kreipia dėmesį į visus išvardintus komponentus. Čia ne tik kalbos mokomasi, bet stiprinami kultūriniai pamatai, ugdoma lietuviška savimonė. Ilona ryžtingai skatina mus visus, besisten-giančius išlavinti tarp kasdieninių pareigų, mokyklų, būrelių, sportinių užsiėmimų gausos, įvairiais būdais primindama, jog tik tėvų įsipareigojimas ir pasišventimas įgalins kalbos išlaikymą svetimoje terpeje.

Ilona buvo išrinkta vedėja 2006 m. Jos tikslas yra suburti šeimas,

lietuviškumo išlaikymą laikant pirmenybe, kalbos mokymąsi paversti visaapimančiu kultūrinio ir pilietinio potyriu. Mūsų tikslas ne mokyti apie Lietuvą, bet tapti jos gyvybine dalimi.

Kiekvienais metais Tautinių mažumų ir Išeivijos departamentas prie LRV skelbia projektus. Praėjusiais metais mūsų mokykla paruošė projektą „Mes kalbėsime lietuviškai“. Šiam projektui įgyvendinti mokykla gavo 3,573 Lt. K. Donelaičio lituanistinė mokykla mokykla skyrė 200 dol., Washington, DC Lietuvių Bendruomenė prisidėjo dar 100 dol. Tai įgalino mokyklą įsigyti metodinės medžiagos, grožinės literatūros. Iš Lietuvos buvo nupirktas 171 knyga, 20 CD, DVD, garso aparatai. Labai dėkojame TMID darbuotojai Virginijai Klimavičiūnei už pagalbą ir patarimus, Washington, DC Lietuvių Bendruomenei už paramą ir Lietuvos ambasada JAV, padėjusiai parsigabenti knygas iš Lietuvos. Mūsų vaikai turės galimybę kaip ir vaikai Lietuvoje, skaityti lietuvių literatūrą, verstines knygas, klausytis ir mokytis dainų iš naujausių muzikos fondų.

Laimėjimas yra sykiu ir priminimas mums visiems, jog be asmeninio indėlio, be mūsų pačių sukurtos aplinkos, kalba, kultūra ir savimonė negalės pilnavertiškai gyvuoti. Mes esame atsakingi už savo kalbos ir kultūros išsergėjimą, išvykimą iš savo šalies ir vaikų gimimas svetimoje kalbinėje kultūroje neturėtų trukdyti mums būti tuo, kuo esame – lietuviais.

Mokytoja Rasa Kašėtienė su vaikais varto įsigytas knygeles.

M. Verbušaitienės nuotr.

Penktadienis Jaunimo centre

Penktadienio vakarą net ir kaip iš kibiro pylės lietus nesulaikė žmonių namuose. Mašinų aikštelė prie Jaunimo centro – sausakimša, nėra kur mašinų pasistatyti.

Eidama išgirdau sakant: „Žmonių, kaip anais laikais“. Tikra tiesa, senokai mačiau tokią gausybę žmonių šiame pastate.

Lietuvių operos choristai rinkosi į repeticiją – jie ruošiasi Operos pokyliui, muzikos mylėtojai – atėjo pasiklausyti dainininkės Jurgos Šeduikytės iš Lietuvos, na o meno mylėtojai atvyko į dailininkės iš Colorado Reginos Palaitis-Benson parodos „Vizijos“ atidarymą.

Smagu, kad visi rado kažką pagal savo poreikius. Dalyvių tiek koncerte, tiek parodos atidaryme netrūko.

Gal čia ir sutapimas, bet ir dailininkė ir dainininkė nebuvo žinomos čikagiečiams. Gal todėl žmonėms buvo įdomu pažiūrėti ir įvertinti jų darbą. Atsiliiepimai tiek apie parodą, tiek apie koncertą – geri.

Koncerto pertraukos metu pati dainininkė Jurga su savo grupės muzikantais atėjo pasižiūrėti parodos. „Kokios spalvos! Kaip gražu!“ – susižavėjusi šūktelėjo ji ir tuoj ėmė rikiuoti muzikantus nuotraukai.

Po repeticijos po parodą atėjo pasidairyti ir choristai.

Smagus buvo penktadienio vakaras Jaunimo centre. Artėjant centro penkiasdešimtmečiui norisi centro valdybai palinkėti, kad tokių vakarų būtų kuo daugiau.

Laima Apanavičienė

Reginos Benson (viduryje) parodą atvyko pažiūrėti Ada Sutkuvienė (kairėje) ir Marija Ambrozaitienė.

Parodą aplankė ir Jurga Šeduikytė su grupės muzikantais.

Reginos, Palaitis-Benson parodos „Vizijos“ atidarymo akimirka. Priekiniame plane iš kairės – autorė Regina Benson.

Laimos Apanavičienės nuotraukos

Seime apsilankė ir susitiko su Seimo nare Irena Degutiene (dešinėje) Karelijos lietuvių autonomijos delegacija: Klavdija Šlepikienė, Justas Erkko, Karelijos lietuvių autonomijos pirm. Gitana Buivydaitė, Emilija Avramenko, Regina Tupicyna.

Karelijos lietuviai buvo atvykę į Lietuvą

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Po daugelio metų, spalio 16-18 d., Lietuvoje viešėjo Karelijos lietuvių autonomijos delegacija, kurią Alytaus miesto meras buvo pakvietęs dalyvauti pagyvenusių žmonių dienos renginiuose. Todėl turėjome progą nors trumpai susipažinti su šia Europos šiaurės krašte gyvenančiais tautiečiais.

Kaip papasakojo Karelijos lietuvių autonomijos pirmininkė Gitana Buivydaitė, Karelijoje gyvena net 1,100 lietuvių, iš kurių tik 20 proc. tebemoka lietuvių kalbą, bet tai netrukdo jiems mylėti Lietuvą ir puoselėti savo gimtąją ir tėvų puoselėtąją kalbą.

Lietuvių autonomija gyvuoja jau dveji metai, tai labai veikli organizacija. Toji veikla pakeitė net pačius žmones, — sako Gitana Buivydaitė, — prasidėjus lietuviškai veiklai daugelio lietuvių širdyse atgimė pasidžiavimas savo kilme, o kai kuriems tas supratimas pakeitė net gyvenimą.

„Mūsų gražiuose renginiuose dalyvauja labai daug žmonių, mus labai palaiko generalinis Lietuvos konsulas, Lietuvos Socialinė ir darbo ministerija. Mes draugaujame su Alytaus miestu ir Lietuvių namais Vilniuje, kur Karelijos lietuvių autonomijos dėka mokosi 5 mūsų lietuvių vaikai. Mes didžiujamės, kad 2 mūsų berniukai buvo įtraukti į Lietuvos stalo teniso rinktinę. Tai pirmi vaikai iš Karelijos per visą Lietuvos namų gyvavimo istoriją“, — rašė Gitana, norėjusi susitikti ir su „Pasaulio lietuvių“ atstovais.

Lietuvių delegacija, kurios sudėtyje buvo Gitana Buivydaitė su mama, socialinės organizacijos vadove Regina Tupicyna, taip pat Klavdija Šlepikienė, Justas Erkko ir Emilija Avramenko, apsilankė Lietuvių namuose, Tautinių mažumų ir išeivijos departamente, kur paliko medžiagos apie savo darbą (autonomija yra išleidusi savo veiklos plokštelę). Jie buvo pakviesti kalbėti per Lietuvos radiją, aplankė Genocido muziejų, kur tarėsi dėl kitais metais ruošiamo Karelijoje statyti paminklo ant masinių aukų kapų. Karelijoje, dirbdami vergiškoms sąlygomis Belomor kanalo statyboje, žuvo daugiau nei 1 tūkstantis lietuvių tremtinių ir politinių kalinių.

Karelijos lietuviai apsilankė Seime, buvo pristatyti Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisijos posėdyje, susitiko su Seimo nare, atstovaujančia užsienio lietuviams, Irena Degutiene, PLB valdybos pirmininke Regina Narušiene ir PLB atstovu Lietuvoje Gabrielium Žemkalniu. Kaip minėta, paskutinis taškas Lietuvoje buvo — Alytus.

Tikimės, kad plačiau apie savo viešnagę Lietuvoje ir savo veiklą jie papasakos patys kituose „Pasaulio lietuvių“ numeriuose.

Beje, Lietuvoje jie tarėsi dėl grupės Karelijos lietuvių vaikų atsiuntimo ateinančią vasarą į patriotinio auklėjimo stovyklą, susitiko su Vilniaus universiteto profesoriumi Sergejumi Temčinu ir tarėsi dėl lietuvių kalbos kursų rengimo Karelijoje pagal jo metodiką, su ekskursijomis apsilankė kitose Lietuvos vietovėse.

Trumpa akimirka su PLB pirmininke Regina Narušiene (v.) ir PLB atstovu Lietuvoje Gabrielium Žemkalniu (antras iš k.). A. Škiudaitės nuotr.

Lapkričio 25 d., sekmadienį po 11-os valandos šv. Mišių Pal. J. Matulaičio misijoje, 12:30 val. p.p. Ateitininkų namuose vyks

dr. LEONO KRIAUCĖLIŪNO

dešimties metų mirties prisiminimas ir jo gyvenimo veiklos aprašymo knygos sutiktuvės.

Kviečiame visus, jį pažinojusius, dalyvauti.

Šeima

AUKOJU ŽEMEI

Aukoju žemei,
ką galėjau —
Ir ko aukot neketinau.
Jai skausmo ašaroj
spindėjau,
Jai meilės dainoje
skambėjau,
Ja dieną naktį
gyvenau.

Vincas Mykolaitis-Putinas

Tėvas Kazimierz Chwalek, MIC, Marijonų evangelizacijos ir plėtros direktorius, taria paskutinįjį sudie. Marie Romagnano nuotr.

Kun. Mark Garrow, M.I.C.

Kun. Mark Garrow, MIC, Tėvų Marijonų provincijolas ir buvęs Superior General, mirė 2007 metų spalio 19 dienos rytą nuo vėžio Marijonų vienuolyne, Stockbridge, MA, sulaukęs 52-iejų metų.

Kun. Garrow gimė 1955 metais balandžio 5 d. Wilbraham, MA Thomas ir Doris (Brandi) Garrow šeimoje. Po pradžios mokyklos jis įstojo į Minor Seminary of the Marians, norėdamas tapti kunigu. Savo pirmuosius kunigystės įžadus Garrow priėmė novicijaus studijų pabaigoje 1976 m. rugpjūčio 15 d. Washington, DC. Galutinį sutvirtinimą kunigystei jis gavo 1983-iaisiais. Į kunigus buvo įšventintas 1984 m. gruodžio 29 d.

2006 m. spalio 25 d. tėvas Garrow buvo išrinktas pirmuoju naujai įkurtos Porvince of the Most Blesses Virgin Mary, Mother of Mercy, provincijolu. Prieš tapdamas juo kun. Garrow buvo Superior general (1999-

2005). Jis taip pat tarnavo kaip novicijų Master, Local Superior, General Councilor ir General Prefect of Formation.

Kun. Garrow paliko liūdinčius brolių Bruce ir brolio žmoną Lynne of Brattleboro, VT, taip pat daug tėtų, dėdžių, pusbrolių ir pusseserių, sūnėnų, dukterėčių bei marijonų confreres.

Kun. Garrow buvo pašarvotas Marijonų vienuolyne. Šv. Mišios buvo laikomos Sanctuary of Divine Mercy prie vienuolyno Stockbridge, MA. Jas laikė Springfield vyskupas kun. Timothy McDonnell, koncelebravo kun. Jan Rokosz, MIC, Superior General kun. Daniel Cambra, MIC, viceprovincijolas, kuris pakeis kun. Garrow, taip pat daugybė marijonų ir diakonų kunigų.

Kun. Garrow palaidotas vienuolyno kapinėse.

Kun. Donald Petraitis

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Lapkričio 1-ąją, ketvirtadienį,** švenčiame Visų Šventųjų liturginę iškilnę. Tikintieji įpareigoti vietos bendrijoje spalio 31-osios vakare arba lapkričio 1-ąją dalyvauti šventadienio Mišiose Visų Šventųjų garbei. Lapkričio 2-oji, penktadienis, yra visų mirusiųjų atminimo ir maldos diena.

♦ **Švč. Mergelės Marijos Gimimo** parapijos bažnyčioje Visų Šventųjų šventės dieną (lapkričio 1 d.) šv. Mišios lietuvių kalba vyks 10:30 val. r. Tą pačią dieną Vėlinių Vigilija anglų ir lietuvių kalbomis vyks 7 val. v. Vėlinių dienos šv. Mišios (lapkričio 2 d.) lietuvių kalba vyks 7:30 val. r.

♦ **Sesėlės kazimierietės kviečia** visus kartu pasimelsti už Motinos Marijos Kaupaitės (Kaupas) paskelbimą Palaimintą. Šv. Mišios vyks lapkričio 3 d., šeštadienį, 9:30 val. r. seselių kazimieriečių koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd., Chicago. Po Mišių – kavutė.

♦ **Amerikos lietuvių Romos katalikų** Moterų sąjungos Čikagos apygardos Vėlinių šv. Mišios už mirusius narens įvyks lapkričio 3 d., šeštadienį, 11 val. r. Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje. Po Mišių – pietūs „Seklyčioje“. Kiekvienos kuopos narės, norinčios dalyvauti pietuose, prašomos pranešti savo pirmininkei iki spalio 31 dienos.

♦ **Vėlinių susikaupimo apeigos** įvyks lapkričio 4 d., 1 val. p. p. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse (111 St. ir Pulaski gatvių sankryža). Apeigas rengia Šv. Kazimiero kapų sklypų savininkų draugija. Kviečiame visus gausiai dalyvauti. Dalyvaus šaliai.

♦ **Generolo T. Daukanto šaulių** kuopa kviečia į rudeninį pasilinksminimą! Pasidžiaugti draugų būryje, pasivaikinti garuojančia šilta vakariene, pasišokti skambant E. Jurkaičio saksofono muzikai, kas gali būti maloniau šeštadienio vakarą?! Pasilinksminimas įvyks lapkričio 10 d. 7:30 val. v. Jaunimo centro kavinėje, 5620 S. Claremont Ave., Chicago. Daugiau informacijos tel. 773-523-7205.

♦ **Kviečiame į kasmetinę madų** parodą „Rudens simfonija“, kuri įvyks lapkričio 11 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. PLC Jaunimo rūmuose, 14911 127th Street, Lemont. Pamatysite ir galėsite įsigyti rūbų iš modeliuotojų Renatos Liutkienės ir Giedrės Jurevičienės rūbų kolekcijų. Renginys skirtas PLC paremti. Pietų ir bilietų kaina – 30 dol. Bilietus galite užsisakyti tel.: 630-257-0153 (Žibutė) arba 630-852-3204 (Daina).

♦ **Operos choro tradicinis pokylis** šiais metais įvyks lapkričio 17 d., šeštadienį, 7:30 val. v. Jaunimo centro didžiojoje salėje, 5620 S. Claremont Ave., Chicago. Meninę programą atliks solistė Nida Grigalavičiūtė, muzikas Ričardas Sokas ir Operos choras (diriguos Jūratė Grabliauskienė, akompanuos muzikas Manigirdas Motekaitis). Vakaro metu vyks laimingų bilietų traukimas. Vaisins „Kunigaikščių užėiga“, šokiams gros „Kaukas“. Pelnas skiriamas naujos operos pastatymui. Stalus ir vietas prašome užsisakyti iš anksto tel.: 708-439-6762 (Rima Urbonavičienė) arba 630-257-6481 (Virginija Savrimienė). Jus kviečia Operos choras – savo dalyvavimu padėsime sumažinti naujos operos pastatymo išlaidas.

♦ **Lapkričio 18 d., 3 v. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo** bažnyčioje Marquette Park, Čikagoje, rengiamas vargonų muzikos koncertas. Vargonuos – Jūratė Landsbergytė. Girėsime kompozitorių M. K. Čiurlionio, V. Bartulio J. S. Bach, D. Buxtehude, C. Franck kūrinius. Koncertą rengia Šiaurės Amerikos lietuvių muzikos sąjunga.

♦ **Dr. Leono Kriaučeliūno 10-ties metų** mirties paminėjimas įvyks š. m. lapkričio 25 d. Ateitininkų namuose 12:30 val. p. p. Maloniai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti.

♦ **Šių metų gruodžio 2 d., sekmadienį,** Jaunimo centro didžiojoje salėje vyks Jaunimo centro pokylis. Šiemet Jaunimo centras švenčia sukaštutinę 50 metų šventę.

Punskietės Birutės Jonuškaitės literatūros vakarai sėkmingai praėjo Boston, MA. Rašytoja B. Jonuškaitė ypač įdomiai pasakojo apie savo jaunystę Punske, apie savo tėvų gyvenimą. Susitikimas su Birute prabėgo nepastebimai. Dalyvavusieji buvo dėkingi rengėjams už progą iš arčiau pažinti Punsko kraštą.

Lapkričio 4 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Ji susitiks su čikagiečiais Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Atvykę į šią popietę, paremsite radijo programą „Margutis II“, pabendrausite kultūrinėje aplinkoje ir pasivaikinsite. Kviečiame visus dalyvauti. Mašinos bus saugomos.

Gintaro Čepo nuotraukoje: Birutė Jonuškaitė kalba susitikime su bostoniečiais.

JAV Lietuvių Bendruomenė

www.lietuviu-bendruomene.org

Paskirtos 2007 metų JAV LB Kultūros tarybos premijos

JAV LB Kultūros taryba, praneša, kad 2007 metų Kultūros premijos skiriamos šiems JAV lietuviams, ilgus metus su dideliu pasiryžimu, dirbusiems ir tebedirbantiems visuomeninei ir kūrybinei darbui:

Dailės premija – Komisijos pirmininkė Dalia Šlenienė Kultūros tarybos pirmininkei pranešė, kad komisija vienbalsiai 2007 m. Dailės premiją skiria dailininkui **Rimui Čiurlioniui**, gyvenančiam Berwyn, IL.

Muzikos premija – Komisijos pirmininkas Faustas Strolia Kultūros tarybos pirmininkei pranešė, kad komisija vienbalsiai 2007 m. Muzikos premiją skiria **Stasiui Sližiui**, gyvenančiam Dearborn Heights, MI.

Spaudos darbuotojo-bendradarbio premija – Spaudos darbuotojo komisijos pirmininkas Petras Petrutis Kultūros tarybos pirmininkei pranešė, kad komisija vienbalsiai 2007 m. Spaudos darbuotojo-bendradarbio premiją skiria **Aleksui Vitkui**, gyvenančiam Palos Heights, IL.

Tautinių šokių mokytojos/jo premija – Lietuvių tautinių šokių institutas, (pirmininkė Danguolė Varnienė) Kultūros tarybos pirmininkei pranešė, kad komisija vienbalsiai skiria 2007 m. Tautinių šokių mokytojos premiją **Nijolei Pupienei**, gyvenančiai Chicago, IL.

Sveikinu visus 2007 metų JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos premijų laureatus, ir linkiu dar daug malonių darbinių ir kūrybinių metų. Premijos bus įteiktos iškilmingoje kultūrinėje šventėje, **lapkričio 25 d., PLC, Lemont, IL.**

Premijų mecenatas Lietuvių fondas.

Dalė Lukienė
JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė

Dalia M. Garunas, gyvenanti **Wheaton, IL**, užsisakė „Draugą“ dar metams bei kartu atsiuntė 50 dol. auką. Nuširdžiai Jums dėkojame.

„Draugo“ knygynėlyje

„Draugo“ knygynėlyje dar viena kompaktinė plokštelė iš kolekcijos „Lietuvių aktorių balsai“. Šiame tautos dainiaus Maironio 145-osioms gimimo metinėms skirtame rinkinyje skamba paskutiniai aktoriaus Laimono Noreikos (1926-2007) įrašai ir 1966-aisiais metais įskaityta – didžiausiu tiražu išleista plokštelė – „Maironis. Lyrika. Skaito Laimonas Noreika“.

Maironio poeziją skaito aktorius Laimonas Noreika – vienas ryškiausių skaitovų, atvėrusių plačiai auditorijai daugelį svarbių lietuvių literatūros vertybių. Jis atsisako tradicinio Maironio kūrybos interpretavimo, vengdamas monotoniško dainingumo ir teatrališkos patetikos. L. Noreika Maironio poezijoje ieško emocijų turtingumo, drauge pabrėždamas minties, refleksijos ir vidinio dramatismo momentus. Jo interpretuojamas Maironis skambėjo itin gyvai ir aktualiai okupacinės priespaudos metais, o vėliau – Atgimimo ir Sąjūdžio laikais, žadino viltį, tikėjimą, drąsą.

Šioje plokštelėje įrašyti būdingiausi Maironio (1862 – 1932) kūrybos pavyzdžiai. Visų pirma – eilėraščių pluoštas, parinktas iš įvairių laikotarpių poeto kūrybos, pradedant pirmuoju „Pavasario balsu“ leidimu (1895) ir baigiant paskutiniais poeto gyvenimo metais. Toliau eina

baladės (1909 – 1929), tobula poetinė forma įprasminusios folkloro ir istorinių pasakojimų motyvus, ir pagaliau – fragmentai iš „Jaunosios Lietuvos“ (1907), išreiškiantieji XIX a. pabaigos nacionalinio judėjimo ideologiją bei nuotaikas. Pažymėtina, kad šiemet sukanka 100 metų, kai parašytas šis programinis Maironio kūrinys. Jis pabaigtas, kaip pažymi autorius, Šveicarijoje, kurią poetas visados mylėjo ir gėrbė, kaip laisvės šalį, Viliaus Telio gimtinę.

CD albumo rinkinio kaina – 15 dol. Jį galima įsigyti paštu, pridėnant 9 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 3 dol. Persiunčiant daugiau leidinių – už kiekvieną papildomą albumą – 2.5 dol. mokestis.

Paruošė L. A.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500